DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
August 1, 1995

THE LITHUANIAN WORLD – WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 c. ANTRADIENIS – TUESDAY, RUGPJŪTIS – AUGUST 1, 1995 Nr. 147

Dž. Dudajev netiki derybų sėkme

Groznas, liepos 23 d. (Reuter-BNS) — Tęsiamos Rusijos ir Čečėnijos taikos derybos. „Galima tikėtis, kad šiandien bus pasirašytas politinis ir ekonominis susitarimas", liepos 23 d. Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) misijoje Grozne pasakė Rusijos delegacijos vadovo pavaduotojas Arkadij Volskij. Usman Imajev, Čečėnijos delegacijos vadovas padėtį vertino atsargiau.

Jau kelias dienas laukiama susitarimo dėl politinio Čečėnijos statuso, tačiau kol kas nė viena derybų pusė nepaaiškino, kaip tikimasi įveikti prieštaravimą tarp Čečėnijos visiškos nepriklausomybės reikalavimo ir Rusijos tvirtinimų, kad ši respublika yra Rusijos sudėtinė dalis.

Abi derybų delegacijos pareiškė esą susitarusios neduoti interviu, kaltindamos žurnalistus faktų iškraipymu paskutiniuose pranešimuose.

„Mes praleidome visą dieną, svarstydami iškraipytus spaudos pranešimus", pareiškė Rusijos delegacijos vadovas Viačeslav Michailov. Pasak jo, Rusijos spauda vieną A. Volskij frazę citavo išimtą iš konteksto. V. Michailov komentavo A. Volskij atsakymą į klausimą, ar Čečėnija liks Rusijos sudėtyje.

Pasak Rusijos spaudos, A. Volskij į tai ataskė: „Kur daugiau ji gali būti?" Ši vienintelė frazė buvo gana smarkiai sukomplikavusi derybų eigą. Čečėnai teigė, kad pareikšta visiška nepagarba antrajai derybų pusei.

Čečėnijos lyderis Džochar Dudajev išsakė derybų vertinimus, smarkiai nesutampančius su Rusijos ir Čečėnijos derybininkų optimistiškomis prognozėmis. Jis pasmerkė derybas Grozne ir dar kartą pareiškė, kad jo respublika yra nepriklausoma valstybė.

„Čečėnijos respublika yra suvereni nepriklausoma valstybė, o Čečėnijos tauta — laisva tauta", pareiškė Dž. Dudajev. Jo pareiškimo įrašas, padarytas slaptoje televizijos studijoje, buvo transliuojamas Čečėnijoje.

Pasak Dž. Dudajevo, derybos nedavė teigiamų rezultatų ir vargu ar duos. „Nėra žemėje jėgos, kuri galėtų palaužti čečėnų tautos laisvės troškimą ir grąžinti ją į Rusjos gniaužtus", sakė Džochar Dudajevas.

ITAR-TASS žinių agentūra pranešė, kad čečėnų vadai, kalbėdami per televiziją po Dž. Dudajevo pasisakymo, pareiškė, jog jie ir jų kovotojai yra pasiruošę žūti už Čečėnijos laisvę ir nepriklausomybę.

Popiežius Jonas Paulius II papildė savo asmens sargybą (100 žmonių šveicarų gvardiją) dar 27 naujais nariais. Gvardiečiai, apsivilkę tradicinėmis, mėlynomis, raudonomis ir geltonomis juostomis papuoštomis, uniformomis, jau nuo 1506 m. saugo Vatikaną, pasiryžę už popiežių atiduoti savo gyvybes.

Nuotraukoje: Popiežiaus gvardiečiai.

Perlaidoti Boris Dekanidzės palaikai

Vilnius, liepos 22 d. (LR) — Liepos 21 d. Vilniaus žydų kapinėse buvo perlaidoti Doris Dekanidzės palaikai.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nuosprendžiu už žurnalisto Vito Lingio nužudymo organizavimą liepos 12 d. B. Dekanidzė buvo sušaudytas. Kitos dienos rytą, dalyvaujant tik Vidaus reikalų ministerijos darbuotojams, jis buvo palaidotas Vilniaus rajone, Karveliškių kapinėse. Apie nuosprendžio įvykdymą B. Dekanidzės tėvas Georgijus Dekanidzė sužinojo perskaitęs „Lietuvos rytą", oficialus pranešimas buvo išplatintas liepos 14 dieną.

Liepos 18 d. po ilgų svarstymų Vidaus reikalų ministerijos vadovybė patenkino G. Dekanidzės prašymą leisti perlaidoti sūnų žydų kapinėse su keliomis sąlygomis: apie laidotuves neturi būti pranešta žurnalistams, laikinąjį kapą Karveliškių kapinėse galės atkasti, iki lavoninės ir iš ten į žydų kapines karstą galės vežti tik policija.

Georgijus Dekanidzė buvo paprašytas pateikti sąrašą penkiolikos artimųjų, kurie galės dalyvauti laidotuvių ceremonijoje kapinėse.

Į Karveliškių kapines atvyko pora dešimčių vidaus kariuomenės 2-ojo pulko kareivių. Kai jie žiedu apsupo kapavietę, keli iš Lukiškių kalėjimo atvežti kaliniai per pusvalandį iškasė karstą su B. Dekanidzės palaikais ir išvežė į Šiaurės miestelyje esančią lavoninę.

Lavoninės teritorija buvo apsupta policininkų. Sunkvežimis su sušaudytojo palaikais pasislėpė už tvoros. Smėlėtą, neobliuotų lentų karstą kaliniai įnešė į lavoninės vidų. Aplinkui ėmė rinktis dešimtys smalsuolių, iš kurių dar ne visi galėjo patikėti, kad B. Dekanidzė nebegyvas.

Iki žydų kapinių Šeškinėje automobilių koloną lydėjo policijos mašinos su įjungtais švyturėliais. Vietą kapinėse, kuriose šalia Georgijaus Dekanidzės motinos kapo buvo paruošta duobė, apsupo per tris dešimtis policininkų. Vieno žydų dvasininko prašomas, perlaidojimui vadovavęs Pataisos reikalų departamento direktorius pulkininkas J. Blaževičius sutiko, kad prie duobės būtų prileisti visi norintieji.

Paskutinį kartą kelioms minutėms atidengus karsto dangtį, rabinas sukalbėjo maldą.

Sprogimas Čiurlionio gatvėje — naujas pasikėsinimas į žurnalistą?

Vilnius, liepos 26 d. (BNS) — Liepos 25-osios vėlų vakarą galingas sprogimas išdaužė langų stiklus vieno iš prestižinių Vilniaus rajonų Čiurlionio gatvėje. Buvo apsieita be žmonių aukų.

Kol kas nenustatytas sprogmuo, kuris buvo padėtas pastate, kur I aukšte yra įsikūrusi užsienio agentūra, o II — dienraščio „Diena" vyriausiasis redaktorius Rytis Taraila.

Pirmaisiais sovietmečio dešimtmečiais šiame name gyveno tuometinis Tarybos Lietuvos kompartijos vadovas Antanas Sniečkus.

Kaip informavo Vidaus reikalų ministerijos (VRM) štabo informacijos skyrius, sprogmuo buvo padėtas prie namo lauko durų. Sprogimas išdaužė JAV Tarptautinio plėtojimo agentūros atstovybės langą ir apibraižė kieme stovėjusį Ryčio Tarailos automobilį „Mercedes-Benz".

VRM pareigūnai kol kas susilaiko nuo komentarų, kas galėjo būti sprogdintojų taikinys — JAV agentūra ar R. Taraila, anksčiau buvęs dienraščio „Respublika" vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas ir vienas jos savininkų.

Liepos 20-osios naktį sprogmuo apgadino Uždarosios akcinės bendrovės „Dienraštis 'Respublika' " priklausantį namą Akmenų gatvėje, Vilniuje, kuriame gyvena „Respublikos" vyriausiasis redaktorius Vitas Tomkus.

Lakūnai nubausti, Rusija atsiprašė

Vilnius, liepos 21 d. (BNS) — Lietuvos Užsienio reikalų ministerija gavo Rusijos ambasados Vilniuje atsakomąją notą, kurioje teigiama, kad du Rusijos karo lėktuvai, birželio 22 ir 23 d. be leidimo įskridę į Lietuvos oro erdvę, negalėjo grįžti į Rusijos aerodromą, „dėl blogų meteorologinių sąlygų ir kuro trūkumo".

Notoje pranešama, kad už savavališką sprendimą pažeisti Lietuvos oro erdvę lėktuvų vadai nubausti, o Rusijos gynybos ministerija „ėmėsi atitinkamų priemonių, kad ateityje nepasikartotų tokio pobūdžio pažeidimai".

Lietuvos Užsienio reikalų ministerija nusiuntė protesto notą Rusijos ambasadai birželio 23 d., kurioje prašė pasiaiškinti dėl nesankcionuotų karo lėktuvų skrydžių virš jos teritorijos. Nota nusiųsta po to, kai du Rusijos lėktuvai AN-12 naktį iš birželio 22-osios į 23-iąją be leidimo įskrido iš Baltarusijos pusės į Lietuvos oro erdvę ir virš jos teritorijos nuskrido į Kaliningradą.

Iškelta byla dėl „Tele-3"

Vilnius, liepos 20 d. (BNS) — Vilniaus apygardos prokuratūra iškėlė baudžiamąją bylą pagal televizijos bendrovės „Tele-3" vadovės Lucijos Baškauskaitės pareiškimą.

L. Baškauskaitė liepos 3 d. padavė pareiškimą Lietuvos generaliniam prokurorui, kuriame prašė nustatyti, ar finansinės pramoninės grupės „Status" veiksmai, bandant perimti savo apsaugon „Tele-3" patalpas, nėra nusikalstami. Be to, į Generalinę prokuratūrą yra kreipęsi „Tele-3" darbuotojai, kuriems bendrovės „Status" vadovai uždraudė patekti į „Tele-3" patalpas.

Byla Vilniaus apygardos prokuratūroje buvo iškelta liepos 12 d. Tardymą prokuratūra pavedė atlikti Vilniaus miesto tardymo valdybai.

Liucijos Baškauskaitės advokatai liepos 13 d. sakė nieko apie bylą nežiną, o bendrovės „Status" juristas Sigitas Živoltas BNS korespondentui teigė tik girdėjęs apie tai.

Tiek L.Baškauskaitė, tiek bendrovės „Status" teisininkai siūlo neaštrinti situacijos bei nevystyti šios temos ir palaukti liepos 27 d. įvyksiančio „Tele-3" akcininkų susirinkimo, taip leisdami suprasti, kad per šį susirinkimą gali įvykti „Tele-3" ir „Status" konflikto atomazga.

Aplink pasaulį

• **Latvijos** Respublikos finansų ministerijos Makroekonominio prognozavimo ir analizės departamentas apskaičiavo, kad maždaug 30 proc. Latvijos bendrojo vidaus produkto vertės tenka „šešėlinei ekonomikai". Tai reiškia, kad kasmet Latvijos biudžetas negauna kas trečio lato, (latas — šalies valst. valiutos vienetas), kuris patenka į „šešėlininkų" kišenes.

• **Latvijos** vyriausybė nusprendė, kad didžiausio šalies komercinio banko „Banka Baltija" padėtis yra beviltiška, ir oficialiai paskelbė apie šio banko bankrotą. Vyriausybei dabar reikės ieškoti būdų, kaip grąžinti pinigus daugiau kaip 500,000 indėlininkų.

• **Tatarstanas,** musulmoniška respublika prie Volgos upės, nusprendė laikinai sustabdyti mokėjimus į Rusijos federacinį biudžetą, nes Maskva skolinga Tatarstano įmonėms 96 bilijonus rublių (19.2 mln dol.) už karo pramonės prekes. Tatarstanas priverstas šių įmonių darbininkams algas mokėti iš savo biudžeto.

• **Ukrainos** mafija žino daugiau apie šalies ekonomiką negu Kijevo valdžia ir, skirtingai nuo mokesčių rinkėjų, gauna reguliarias pajamas iš verslininkų. Rusijos laikraštis „Moskovskije novosti", remdamasis slaptosios tarnybos šaltiniais, rašo, kad Ukrainoje yra apie 400 mafijos gaujų, glaudžiai susijusių su Rusijos nusikaltėliais. Daugiausia Ukrainos mafija verčiasi reketu.

Moneta Pasaulio lietuvių sporto žaidynėms

Vilnius, liepos 20 d. (Elta) — Lietuvos bankas pranešė, kad bus išleista 10 litų vertės proginė moneta, skirta V Pasaulio lietuvių sporto žaidynėms.

Vienoje pusėje pavaizduotas gaublys, bėgantis sportininkas, dešinėje rankoje nešantis liepsnojantį deglą.

Kitoje — valstybės herbas, monetos vertė ir žodis „Lietuva".

Monetos briaunoje yra žodžiai: „Lietuviais esame mes gimę".

Lietuvos monetų kalykloje nukaltų monetų projekto autoriai Gediminas Karalius ir Petras Gintalas.

Moneta išleista 10,000 egzempliorių tiražu, jos pardavimo kaina — 15 litų. Monetų galima įsigyti Lietuvos banke ir jo skyriuose.

Taip atrodo naujosios monetos, išleistos V Pasaulio lietuvių sporto žaidynių proga, abi pusės.

Lietuvos prezidentas apdovanojo Czeslaw Milosz

Vilnius, liepos 26 d. (AGEP) — Nidos Rotušėje Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas įteikė Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordiną lenkų poetui Czeslaw Milosz.

„Man labai malonu pasveikinti Lietuvos žemėje jai tikrai daug nuspelniusį žmogų — Nobelio premijos laureatą Czeslaw Milosz. Aš džiaugiuosi, galėdamas Jums įteikti garbingiausią Lietuvos apdovanojimą", ceremonijoje kalbėjo Lietuvos vadovas. Prezidento žodžiais, „Czeslow Milosz kūriniai skamba plačiai bei galingai, garsindami Lietuvos ir Vilniaus vardą".

Prezidentas savo kalboje prisiminė, jog Cz. Milosz baigė Vilniaus universitetą, o kaip rašytojas pradėjo reikštis universiteto žurnale. Vėliau poetas dirbo Vilniaus radijuje, „simpatizuodamas ne tik lenkams, bet ir lietuviams, baltarusiams, žydams".

„Tuo metu tai buvo ne tik nepopuliaru, bet ir pavojinga. Laimei, po didžiulių istorinių kataklizmų mūsų laikais Europoje ir visame pasaulyje įsitvirtina tautų ir valstybių susitaikymo, savitarpio supratimo politika", teigė Lietuvos prezidentas.

A. Brazausko žodžiais, „prasminga, kad šis susitikimas vyksta viename gražiausių Lietuvos kampelių, kur gamta dosniai atveria savo tautų didingumą", būdingą ir Czeslaw Milosz kūrybai.

Prezidentas sakė, jog Lietuvos kurorte — Nidoje „gyveno, lankėsi iškilūs lietuvių ir vokiečių, rusų ir lenkų, prancūzų ir kitų tautų rašytojai, tarp jų trys Nobelio premijos laureatai".

„Nida tampa tarsi literatūrine Meka, kuri savotiškai simbolizuoja tautų ir kultūrų suartėjimą", reziumavo savo kalboje Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas.

Jachta „Laisvė" jau Lietuvoje

Vilnius, liepos 25 d. (LR) — Po daugiau kaip dvejus metus trukusios kelionės aplink pasaulį į Klaipėdą sugrįžo kauniečio kapitono Igno Minioto vadovaujama jachta „Laisvė".

Tai antroji Lietuvos jachta (pirmoji buvo „Lietuva"), apiplaukusi pasaulį. Įvairiuose „Laisvės" plaukimo etapuose dalyvavo keliasdešimt Lietuvos ir užsienio buriuotojų. Visus kelionės sunkumus ištvėrė ir kartu su I. Miniotu 55,200 jūrmylių pasaulio vandenynais sėkmingai įveikė kapitono padėjėjas Vasilijus Gubanovas, vairininkas Romualdas Gintautas ir dvylikametis kapitono sūnus Tadas Miniotas.

Rusijos vadovai aplankys Lietuvą

Maskva, liepos 25 d. (AGEP) — Kaip buvo rašyta „Draugo" liepos 27 d. I psl., Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas pakvietė Rusijos prezidentą Boris Jelcin rudenį aplankyti Lietuvą. Kol kas nežinoma, ar Rusijos prezidentas ketina priimti šį pasiūlymą. Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas perdavė Boris Jelcin linkėjimus, tikėdamasis susitikti Lietuvoje dar iki rinkimų į Rusijos parlamentą, kurie įvyks gruodžio 17 dieną.

Rusijos prezidento administracijos vadovas Sergej Filatov taip pat pranešė, kad ruošiamas premjero Viktor Černomyrdin vizitas į Lietuvą.

Po susitikimo su Lietuvos Seimo vadovu Česlovu Juršėnu Maskvoje Rusijos prezidento administracijos vadovas Sergej Filatov sakė, kad Rusijos santykiai su Lietuva yra geresni nei su kitomis dviem Baltijos valstybėmis. Pasak jo, Lietuvoje sėkmingiau nei Latvijoje ir Estijoje išspręstas pilietybės klausimas.

Pasak S. Filatovo, susitikime su Č. Juršėnu svarstyta galimybė Rusijai ir Lietuvai susitarti dėl dvigubos pilietybės. „Tam truputį kliudo Lietuvos konstitucija, tačiau mes šio klausimo neatmetame", teigė Sergej Filatov.

Klaipėda nori įkurti laisvąją ekonominę zoną

Vilnius, liepos 26 d. (AGEP) — Laisvoji ekonominė zona (LEZ) Klaipėdoje greičiausiai bus įkurta pietinėje ir iš dalies rytinėje miesto dalyje. Numatoma, kad šioje zonoje bus vystoma gamyba, prekyba bei kitos verslo rūšys.

Problemas, susijusias su LEZ įkūrimu uostamiestyje, svarstė miesto tarybos darbo grupė. Ji aptarė galimą zonos vietą, numatomas veiklos rūšis ir teisinius funkcionavimo aspektus.

Būsimosios LEZ veikimo ypatybės kelia miestui daug rūpesčių nuo ekologijos iki finansinių problemų. Tačiau sėkmingai veikianti laisvoji ekonominė zona galėtų duoti darbo 30,000 klaipėdiečių.

Dabo grupė nutarė pasitelkti analizei kompetentingus specialistus, o pirmiausia nutarta patiems apsilankyti teritorijoje, kur galėtų įsikurti LEZ.

Oras Lietuvoje

Lietuvoje — saulėta ir maloni vasara. Praėjusią savaitę beveik nelijo, dienomis temperatūra buvo 21-27° C (70-83° F). Naktimis vėsu — tik 10-13° C (50-66° F). Vanduo Baltijos jūroje įšilo iki 18° C (65° f). Ežeruose ir upėse maudytis dar smagiau — vandens temperatūra — 20-22° C (68-73° F) šilumos.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 1 d.: Šv. Alfonsas Ligouri, vyskupas, Bažnyčios mokytojas (1697-1787); Meilė, Viltė, Gauda. 1922 m. Steigiamasis Seimas priėmė pirmąją Lietuvos Respublikos konstituciją.

Rugpjūčio 2 d.: Šv. Eusebijus iš Vercelli, vyskupas (283-371 m.); Švč. M. Marijos Angelinės (Pociunkulės) Asyžiuje pašventinimas 1216 m.; Marija, Angelė, Tugaudas, Varpūnė.

SVEIKATOS KLAUSIMAIS

PLAUČIŲ EMBOLIZMAS

DANIELIUS DEGĖSYS, M.D.

Praėjusią žiemą Dan Quayle, buvęs JAV viceprezidentas, atsidūrė greitosios medicinos pagalbos kambaryje, skųsdamasis krūtinės skausmais ir oro trūkumu. Jį tikrinęs gydytojas manė, kad pacientas sirgo plaučių uždegimu, todėl, prirašęs antibiotikų, jį pasiuntė namo. Bet Dan Quayle nusiskundimų priežastis buvo plaučių **embolas,** kuris nustatytas tik rytojaus dieną, kai jis buvo priimtas į ligoninę gydymui. Toks greitas plaučių embolizmo gydymas, turbūt išgelbėjo Quayle gyvybę. Sis įvykis iliustruoja, kaip svarbu yra greitai gydyti plaučių embolizmą. Gydant 92% ligonių pasveiksta, be aktyvaus gydymo, išgyvena tik 70%.

Plaučių embolizmas susidaro tada, kai kraujo krešulys, atsipalaidavęs nuo kurios nors venos sienelės, patenka į plaučius. Kraujo krešuliai daugiausia susidaro šlaunų arba blauzdų venose tada, kai jose kraujas ilgiau užsilaiko. Nejudantis kraujas sužadina kraujo krešėjimą. Kraujo kūneliai **trombocitai** nejudančiame kraujuje sulimpa, sudarydami krešulį, kuris prilimpa prie venos sienelės. Prilipęs prie venos sienelės, krešulys sukelia venos uždegimą, vadinamą **tromboplebitu.** Venų trombai susidaro gana dažnai, bet apie juos žmonės mažiau žino, negu apie arterijų trombus, kurie sukelia širdies smūgį arba insultą (stroką).

Venoje susidaręs trombas būna minkštas ir turi tendenciją atsipalaiduoti nuo venos sienelės. Atsipalaidavęs jis būna nuneštas į širdį, o iš ten — į plaučius. Plaučiuose užkemša arteriją ir sustabdo kraujo pritekėjimą į tą plaučių dalį, kurią ta arterija aprūpindavo. Dėl to atsiranda skausmas krūtinėje, kuris gali būti panašus į plaučių uždegimą arba širdies smūgį. Jeigu plaučiuose užkimšta arterija būna didelė, tai kraujo apytaka sutrinka, žmogų ištinka „šokas" ir jis miršta. Kiekvienais metais apie 600,000 žmonių būna paguldyti į ligonines su venų trombais. Kai kurie tyrinėtojai sako, kad apie 20 milijonų žmonių turėjo arba turi tokius nusiskundimus. Laimė, kad greitas gydymas sustabdo ligos eigą ir apsaugo nuo recidyvo.

Kas gi sukelia tromboplebitą? Trombai gali susidaryti bet kuriame kraujo inde, bet tromboflebitai susidaro tik venose. Arterijose kraujas, širdies varomas, teka didesne dalim žemyn, tuo tarpu venose kraujas turi tekėti aukštyn į širdį. Arterijose kraujas, širdies varomas arterijos spindžiu, teka gana greitai, cholesterolis ir kitos nuosėdos atsideda ant arterijos sienelės. Dėl to susidaro **arteriosklerozas** (sukietėjusios arterijos). Arterijose irgi gali susidaryti trombai, kai cholesterolio telkinys arba jo dalis, arba susidaręs širdyje krešulys, atsipalaiduoja ir užkemša širdies koronarinius indus, kojų bei smegenų arterijas. Tokiu būdu susidaro širdies smūgis, kojų gangrena arba insultas.

Žmogui vaikščiojant, kojų raumenų judesiai, suspausdami ir atleisdami venas, stumia kraują aukštyn. Tokie raumenų judesiai nugali kraujo kritimą žemyn ir nustumia jį į širdį. Be to, kojų venos turi vožtuvus, kurie irgi neleidžia kraujui tekėti žemyn. Jeigu žmogus daug sėdi ir mažai vaikšto, tai apytaka kojose sumažėja ir susidaro sąlygos tromboflebitui ir kraujo krešuliui formuotis. Kitais atvejais trombai susidaro venose, kai jos būna užgautos, sužeistos arba, kai kraujo krešėjimas būna padidėjęs. Trombai venose susidaro ir neatpažinto, užslėpto vėžio ligos atveju. Todėl žmonės, nusiskundžiantieji venų trombais, turi būti gerai ištirti, kreipiant dėmesį, ar jie neturi vėžio auglių. Paprastai trombas susidaro tik vienoje kojoje. Žmogus pajunta skausmą ir deginimą toje vietoje, kur susidarė tromboflebitas. Oda toje vietoje parausta ir audiniai patinsta. Trombo vietoje gali atsiverti žaizda ir gali pakilti kūno temperatūra. Skausmas būna gana didelis taip, kad žmogui būna sunku vaikščioti. Apie 28% atvejų gydytojas gali užčiuopti sukietėjimą po oda, kur yra trombas.

Tromboflebitais žmonės suserga dažniausiai, turintys daugiau kaip 40 metų amžiaus. Amžiui didėjant, didėja ir galimybė susirgti. Stoka judėjimo, nutukimas, chirurgija, širdies smūgis, širdies nepakankamumas ir jos ritmo sutrikimas, varikozinės venos infekcija arba įgimtas palinkimas trombams formuotis prisideda prie tromboflebitų rizikos. Todėl, atsiradus skausmams krūtinėje arba trūkstant oro, žmogus turi būti tučtuojau ištirtas. Atidėlioti negalima. Geriausias būdas išvengti plaučių embolizmo, tai saugotis, kad kojose nesusidarytų tromboflebitai. Labai svarbūs kojų judesiai. Nesvarbu, kur esi, nesėdėk arba nestovėk vienoje pozicijoje ilgiau negu 15 minučių. Judink kojas, kiek galint dažniau. Kiek galimybės leidžia, sėdint arba gulint, pakelk kojas aukščiau, kad kraujas laisvai tekėtų širdies kryptimi. Tie, kurie turi varikozines venas, turėtų dėvėti elastines kojines, kurios neleidžia kraujui užsilaikyti venose. Aspirinas, imamas mažom dozėm 80-160 mg, yra irgi gera priemonė prieš trombų susidarymą. Aktyviam trombo gydymui yra vartojami vaistai, pvz. **heparinas, warfarinas, urokinazė** arba **streptokinazė.**

Dr. Montvilienė Caritas vaistinėje, Marijampolėje, iš kur paskirstomos Lietuvos Vyčių siuntos kitoms ligoninėms bei medicinos punktams Lietuvoje.

Pagerbiant žuvusius dėl Lietuvos laisvės kovotojus Kauno Santakoje kalba Karmelitų parapijos klebonas kun. Alg. Keina. Nuotr. **Prano Abelkio**

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

PASAULYJE DAUGIAU KAIP BILIJONAS KATALIKŲ

Kardinolo Jozefo Tomko teigimu, pasaulio katalikų skaičius viršijo vieną bilijoną ir, lyginant su praėjusiu dešimtmečiu, padidėjo 18 proc. Pateikdamas statistinius duomenis, balandžio 25 d. Vatikane įvykusiame Evangelizacijos kongregacijos podėdyje, kardinolas pabrėžė, jog šis prieauglis, atsižvelgiant į per tą patį laikotarpį padidėjusį kunigų, seminaristų ir katechetų misijų kraštuose skaičių,rodo, jog Bažnyčia „auga kiekybės požiūriu ir bręsta kokybės požiūriu".

Kardinolas Tomko sakė, jog 1994 m. pasaulyje gyveno 1,025 bilijono katalikų. 1984 m. duomenimis, katalikai sudarė 872 milijonus gyventojų. Gyventojų katalikų prieauglio tempai, kardinolo žodžiais, šiek tiek viršijo pasaulio gyventojų skaičiaus didėjimo tempus. Kardinolas taip pat atkreipė dėmesį, jog dinamiškiausiai Bažnyčia augo Afrikoje, kur katalikų padaugėjo nuo 3 milijonų 1900 m. iki 123 milijonų šiandien. Katalikų skaičius čia greičiausiai didėjo ir per pastarąjį dešimtmetį.

Šiandien, pažymėjo kardinolas Tomko, misijinės Bažnyčios struktūros vis daugiau dėmesio skiria Azijos žemynui. Nors čia gyvena du trečdaliai visų pasaulio žmonių, katalikai tesudaro mažiau negu 3 proc. gyventojų. Kardinolo teigimu, kliūtys, trukdančios evangelizuoti Aziją, susijusios su kultūros ir, tokiose šalyse kaip Kinija, ideologijos bei politikos problemomis.

(„Katalikų bažnyčia Lietuvoje", Nr. 4)

KATALIKŲ BAŽNYČIA JAPONIJOJE

Japonijos miestas Nagasaki jau nuo XVI a. traukė europiečius. Tai buvo patogi vieta apsistoti portugalų, olandų pirkliams, vykstantiems į Kiniją. Kartu su pirkliais Japonijoje apsilankydavo ir krikščionys misionieriai. Taip pradėjo plisti katalikų tikėjimas. Pirmasis misionierius į Japoniją atvyko 1549 m. rugpjūčio 15 d. Nuo to laiko Nagasaki tapo japonų žemėje krikščionybės tvirtove ir ja liko, nepaisant Bažnyčios persekiojimo XVII a. pirmojoje pusėje (tuomet uždrausta japonams net keliauti už valstybės ribų, o užsieniečiams atvykti į Japoniją).

Šio miesto istorijoje įrašytos dvi skaudžios datos: viešas 26 japonų kankinių nukryžiavimas 1597 m. vasario 5 d. ir atominės bombos sprogimas 1945 m. rugpjūčio 9 d. — tuomet žuvo 74,000 žmonių ir 75,000 buvo sužeisti.

Dabar Japonijoje yra pusė milijono katalikų. 125 milijonų tautoje tai tik mažuma (1 iš 250). Pavieniams katalikams didelį poveikį turi nekrikščioniškos visuomenės spaudimas. Grįžtama prie „japonizmo", kuris šalia budizmo, sintoizmo ir kitų religijų užima svarbią vietą ir yra praktikuojamas.

Šiuo metu šalyje yra apie 2,000 kunigų (japonų ir kitatautčių). Vienam kunigui tenka vidutiniškai 225 parapijiečiai. Vienuolių seserų skaičius siekia 7,000.

1945 m., po atominės bombos sprogimo, iš katalikų katedros liko tik griuvėsiai. Vėliau buvo pastatyta nauja moderni bažnyčia. Tai tarsi brangakmenis — nepakartojama jos architektūra, meninis apipavidalinimas. Langų mozaikos primena 1945 m. atominę tragediją ir 26 kankinių nukryžiavimą 1597 metais.

Bažnyčioje yra apie 600 sėdimų vietų; suolai be klauptų (taip įprasta Japonijoje). Šalia yra koplyčia, visa iškloto ryžių šiaudų dembliais. Žmonės į ją įžengia tik be apavo. Šioje koplyčioje aukojamos Mišios darbo dienomis. Dar viena patalpa turi ypatingą paskirtį — ten vyksta arbatos gėrimo ritualas.

Sunkūs ekonomikos atkūrimo metai jau praeityje. Išaugęs gyvenimo lygis turėjo įtakos ir Bažnyčios materialinei būklei. Dabar parapija gali pati išsilaikyti. Tačiau jos ateitis nėra užtikrinta. Susirūpinimą kelia žmonių abejingumas Bažnyčiai. Kai materialinė gerovė nustelbia dvasinius dalykus, į visuomenės gyvenimą įsimeta „greitasis vėžys". Galbūt taip atskiriami pelai nuo grūdų?

(„Apžvalga", 1995, Nr.16)

• **Panevėžio** vyskupijos Caritas organizacijai gegužės 1 d. Vechtos (Vokietija) Caritas atstovai atgabeno labdaros krovinį, kurį sudarė drabužiai, maisto produktai, techninė įranga „Nazareto" ir „Betliejaus" vaikų valgykloms, medikamentai, žaislai. Tą pačią dieną Panevėžyje, Katedros aikštėje, atidaryta nauja Caritas valgykla vaikams „Betliejus", kurią pašventino ir palaimino Kristaus Karaliaus katedros klebonas mons. J. Antanavičius.

Į VIETNAMĄ SUGRĮŽO REDEMPTORIAI

Po keturiasdešimt metų trukusios priverstinės tremties į Vietnamą sugrįžo redemptorių kongregacijos misionieriai. Pirmieji redemptoriai į Vietnamą atvyko 1925 m. iš Kanados ir įvairiuose šalies kraštuose įkūrė savo bendruomenes. 1954 m. jie buvo priversti palikti šalį. Jiems priklausę pastatai šalies sostinėje buvo paversti ligonine. Tačiau Bažnyčia, likusi vieno misionieriaus rūpesčiu, išliko nepakitusi.

Neseniai valdžia davė misionieriams leidimą atidaryti savo namus Vietnamo sostinėje Hanojuje.

(„Apžvalga", 1995, Nr.15)

APTIKTA DIDŽIAUSIA KRIKŠČIONYBĖS AMŽIAUS BAŽNYČIA

Anglijos archeologai paskelbė, kad ant vienos Londono kalvos aptiktos IV a. bažnyčios liekanos. Jų nuomone, tai pirmasis Londono apylinkėse pastatytas bažnytinis pastatas ir yra vienas didžiausių tokio pobūdžio statinių iš pirmųjų krikščionybės amžių. Bažnyčią pastatė romėnų komendantas Magnus Maximus. Tačiau jau V amžiuje vietiniai gyventojai ją sudegino, o griuvėsius panaudojo Londono gynybinės sienos statybai.

Romaninė bažnyčia buvo paskirta šv. Pauliui. 100 m ilgio ir 50 m pločio bažnyčios nava buvo išpuošta marmuro plokštėmis ir freskomis, grindys grįstos apdirbtais akmenimis.

(„Apžvalga", 1995, Nr.15)

MALDOS DIENA NEREGIAMS IR SILPNAREGIAMS

Katalikiškasis Prano Daunio fondas gegužės 16 d. Vilniuje surengė neregių ir silpnaregių Maldos dieną. Neregiai ir silpnaregiai iš Kretingos, Kelmės, Kauno, Tauragės, Panevėžio ir Vilniaus pirmiausia rinkosi ir meldėsi prie Aušros Vartų. Vėliau Vilniaus arkikatedroje bazilikoje Vilniaus vyskupas augziliaras Juozas Tunaitis ir mons. Juozapas Antanavičius aukojo šv. Mišias, kuriose dalyvavo apie 400 neregių bei silpnaregių. Po pamaldų šventės dalyviai aplankė arkikatedros požemius.

Vilniaus A. Jonyno mokykloje, kurioje mokosi ir gyvena apie 170 neregių ir silpnaregių moksleivių, buvo surengti pietūs ir vakaronė. Lėšas renginiui bei vakaronei parūpino Katalikiškojo Prano Daunio fondo prezidentas mons. J. Antanavičius.

(„Katalikų bažnyčia Lietuvoje", 1995, Nr.5)

• **Viršužiglyje** (Vilkaviškio vyskupija) gegužės 28 d. Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis, MIC, pašventino pastatytą naują Viršužiglio Švenčiausiosios Mergelės Marijos Apsilankymo bažnyčią.

• **Kaune,** Nemuno ir Neries santakoje mokslo metų pabaigos proga Kauno vyskupas augziliaras Sigitas Tamkevičius aukojo šv. Mišias, kuriose dalyvavo įvairių Kauno mokyklų jaunesniojo mokyklinio amžiaus vaikai.

• **Birštone** gegužės 26-28 d. ateitininkai surengė seminarą tikybos mokytojams, pageidaujantiems dirbti mokyklose su ateitininkų organizacijai priklausančiais moksleiviais.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą			
(Air cargo)	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	$500.00	$250.000	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophtalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėt angliškai) **tel. 708-422-8260**

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p., penkt. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p.p., penktd. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

SUNG L. CHOU, M.D.
Vidaus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS PROFESSIONAL PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbame lietuviškai

+ + + + + + + + + + + +

HOLY CROSS FAMILY MEDICAL CENTER
749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312)-225-0695

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

SIEKIANT LIETUVOJE IR AMERIKOJ GYVENANČIŲ LIETUVIŲ SUARTĖJIMO

LIŪDA RUGIENIENĖ

Pokalbiai su politinių partijų ir organizacijų atstovais

Šių metų gegužės 10 d. „Valstybės žiniose" apibūdintus Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės Komisijos tikslas — puoselėti Lietuvoje ir Amerikoje gyvenančių lietuvių suartinimą ir bendradarbiavimą, rūpintis abipuse pagalba ir parama, keistis mokslo, kultūros ir kita informacija, teikti pasiūlymus Lietuvos Respublikos Seimui ir kitoms valstybinėms institucijoms apie Komisijos veiklą.

Kai kovo mėnesį lankiausi Lietuvoje, teko kalbėtis steigiamosios Komisijos reikalu su Seimo frakcijų, politinių organizacijų vadovais ir atstovais politinių partijų, kurios Seime neturi savo frakcijų. Tuomet ypač rūpėjo Komisijos tikslas, nes anksčiau jis buvo apibūdintas žodžiu „parama". Rūpėjo sužinoti, kokios paramos tikėjosi Lietuva.

Pirmiausia teko kalbėtis su **Gediminu Kirkilu** (LDDP), kuris mato kelias pagrindines bendradarbiavimo pozicijas. Pirmąja siūlė išeivijos problemų sprendimą, kad „visų pirma mes išeivijos potencialą galėtume panaudoti ir kad išeivija galėtų taip pat save surast Lietuvoj. Tai visa yra svarbu ir taip greit viskas neišsisprendžia". Antroji pozicija — pagalba užsienio politikoje. „Išeivijai, ypač JAV Lietuvių Bendruomenei, aš teikiu labai daug vilčių. Juo labiau, kad šiais metais NATO narystės klausimas bus iš esmės sprendžiamas. Amerika yra pagrindinė NATO šalis. Man atrodo, kad mes galėtume sukurti darbo grupę, kurie dirba užsienio politikos srityje". Jie galėtų palaikyti ryšius su išeivija ir koordinuoti veiksmus. Trečiąja pozicija siūlė ekonominį bendradarbiavimą. Amerikos politikai per mažai žino apie Lietuvą. „Amerikai Lietuva yra labai tolima šalis ir, norint įrodyt Amerikos potencialiems investitoriams reikia vykti į Lietuvą tai didelis darbas". Išeivija galėtų padėti Lietuvą reklamuoti. Dabar jau yra dirbama gan sėkmingai sveikatos apsaugos srityje, tačiau galima padaryti daugiau.

Aloyzas Sakalas (Lietuvos socialdemokratai) pradėjo pokalbį pareiškimu, kad „jei būtų buvusi tokia Komisija jau 1990 metais, tai būtume išvengę eilės klaidų, turiu galvoje pilietybės įstatymą, kitus mūsų įstatymus, valstybės sąrangą, konstituciją ir visa kita, nes Komisija būtų galėjusi pasitelkti specialistus, kurie būtų išdėstę visokią arba kitokią poziciją". Vienu pagrindinių uždavinių A. Sakalas mato reikalingumą kvalifikuotis ekspertizės svarbiausiais užsienio politikos, ekonominės ar socialinės politikos klausimais. „Komisija galėtų būti labai geras įrankis, formuojant mūsų kultūros politiką, bendradarbiavimo tarp mūsų Lietuvos ir užsienio lietuvių politiką". Komisija taip pat galėtų būti tarpininkas, vystant mokslinį potencialą, padėti jaunuoliams pasirinkti studijas užsienyje. „Ne kokią nors finansinę paramą, bet tiesiog paaiškinant ir pateikiant mūsų jaunimui, kur kokiame universitete yra kokios specialybės, kokios priėmimo sąlygos". Dar viena komisijos darbo sritis būtų, tai orientuoti Amerikos lietuvius, kur kokios problemos Lietuvoje yra svarbiausios ir remtinos finansiškai. „Turbūt visiems aišku, kad chaotiška parama yra bloga parama". A. Sakalas galvoja, jog „Komisija jokiu būdu nebūtų koks nors valdymo ar direktyvinis dalykas, bet tiesiog pateiktų kvalifikuotą informaciją valstybės pareigūnams, institucijoms, teiktų siūlymus, teiktų galbūt ir įstatymų pataisas arba ir pačius įstatymus, jeigu matytų, kad to reikia Seimo komitetams. Vyriausybei ar kitoms institucijoms, kurios turi įstatymdavystės teisę.

Leonas Milčius (Lietuvių tautininkų sąjunga) teigia ir „aš dabar dar esu įsitikinęs, kad galėtų veikti ši sudaryta Komisija, kurią pasiūlė Kanados ir Amerikos Lietuvių Bendruomenės atstovai, ji kaip visuomeninė organizacija, galėtų tokia būti ir teikti rekomendacijas Seimui įvairius klausimus sprendžiant. Man atrodo galėtų teikti pasiūlymus ne tik Seimui, bet ir vyriausybei, ir galėtų savo veikla būti labai plati, tiek įstatymdavystės srityje ir net kai kurių konkrečių projektų srityje, teikiant pasiūlymus vyriausybei". L. Milčiui patiko, kad Komisijos darbo taisyklėse priimtas konsensusų principas, „atseit ieškot tokių sutarimų, tokių sprendimų, kad vis tiek tas sutarimas būtų pasiektas. Aš suprantu, kad kartais tai ir prailgins kai kurių klausimų sprendimą, gali atsirasti ir tokių klausimų, pvz., tarp Tėvynės sąjungos ir LDDP gali niekados tas konsensusas nebūti surastas, o tie klausimai gali būti gan svarbūs. Aš manau, kad atitinkamai nei viena frakcija, nei viena partija nenorės sukurti sau tokį blogą įvaizdį užsienio lietuvių tarpe. Kai nuvyksta partijų vadovai ar atstovai į užsienį, tai jie daug ką prižada ir atrodo, kad kiekvieną jų dėk prie širdies, bet vėliau tie konkretūs veiksmai būna ne tokie gražūs". Komisija galėtų rast tarpininkus kai kuriems labai konkretiems projektams, kaip švietimo ir ekologijos srityse. „Tikrai Amerikos ir Kanados lietuviai turi pakankamai ryšių ir patys yra specialistai ir aš manyčiau vienam kitam projektui įgyvendint būtų galima surast ir pakankamai rimtus tarpininkus užsieniečius su jų rekomendacijom".

Vytautas Landsbergis (Tėvynės sąjunga — Lietuvos konservatoriai) aiškino, kad „pirmas Komisijos sumanymas buvo tam, kad ji padėtų spręsti iškylančius klausimus ar nesusipratimus tarp atkurtos Lietuvos valstybės įstaigų ir lietuvių išeivijos, jeigu tas žodis kam nors nekliūva. Galėčiau sakyt tą žodį, kurį pats esu siūlęs — lietuvijos. Pasaulinė lietuvija yra mūsų partneris, dabar atviras, tiesioginis ir iš tos partnerystės turėtų būti labai daug naudos Lietuvai". Pagalba Lietuvai jis supranta, kaip paramą Lietuvos nepriklausomybei ir jos sustiprinimui plačiausia prasme, o ne tiktai kaip kokį aukų rinkimą. „Amerikos visuomenė ir Amerikos valdžia turi jausti lietuvijos nuolatinį susirūpinimą šituo klausimu ir tam tikrą politinį spaudimą. Už abejingumą Lietuvos apsaugojimui Amerikos politikai turi būti baudžiami netekdami balsų, arba turi jausti tai, kad jų nuostatos, jų pasisakymai, jų balsavimai yra labai jautriai sekami ir Amerikos lietuvių, ir tikriausiai kitų baltiečių. Tam reikalinga aktyvi Amerikos lietuvių organizacijų politinė veikla. Nereikia bijoti žodžio politika, kuriuo čia Lietuvoje yra gąsdinami žmonės arba Bažnyčia. Nereikia vengti, o priešingai reikia palaikyti aktyvią politinę veiklą, darant įtakos valstybių sprendimams. Tai bus labai svarbi pagalba Lietuvos nepriklausomybės reikalui. Štai ši Komisija, kurioje turėtų bendradarbiauti Lietuvos Seimo atstovai ir lietuvijos atstovai, bus vieta aiškintis Lietuvos tarptautinius reikalus, nemažiau, negu kokias nors finansines pagalbos programas".

Romualdas Ozolas (Centro sąjunga) mano, kad Komisija yra reikalinga spręsti tuos Lietuvos ir išeivijos bendravimo aspektus, kurie reikalauja bendrų pastangų ir gali būti paremti iš išeivijos. „Koks bus nubrėžtas Komisijos tikslas, galų gale yra susitarimo reikalas. Aišku tiktai viena, kad ir Lietuva, ir Amerika, turi pakankamai daug išteklių, kurie galėtų būti naudojami žymiai efektyviau". Komisija taip pat turėtų „žodį tarti dėl jau einančių į Lietuvą įvairių labdaros pavidalų, kurie labai dažnai išnaudojami visai neproduktyviai, nors čia pasakyti ką nors būtų ir sunkoka. Fondai yra nepriklausomi ir veikia, kaip nori, tačiau, jeigu fondai norėtų pasiklausti Komisijos ir Komisija galėtų pakonsultuot, tokia veikla būtų labai prasminga, nevaržant fondų laisvės, bet ir prisidedanti, arba gálinti prisidėti prie tikslesnio fondų lėšų panaudojimo. Antras dalykas, tai galima sukurti naujas programas. Aš matau labai svarbių. Dvidešimt pirmo amžiaus reikalavimus yra aukščiausio intelekto tautos. Lietuva turi tapti šitokia tauta ir įvairios mokymo bei mokslinimo programos Lietuvoj turėtų būti pirmutinė viso darbo kryptis". Toliau R. Ozolas minėjo informacijos sritį, o „tautos sveikata fizine prasme yra pasidaręs tiek svarbus dalykas, kad ko gero ji į trečią pirmenybių vietą reikėtų kelti. Mes dar nemirštam, bet pamažu nykstam". Ketvirtuoju punktu būtų tautinio identiteto ir imuniteto ugdymas bei palaikymas. „Mes šį klausimą mano pasiūlymu, įrašėm į valstybinio saugumo sampratą ir, aš manau, kad imuniteto problema dar ne tik nesprendžiama, ji net dorai nesuvokta. Tuo tarpu ar būsi orientuotas į Rytus, ar į Vakarus, valstybinio tautinio atsparumo klausimai, ypač masinių komunikacijos ryšių pasaulyje, yra esminis dalykas. Tai nereiškia kažkokio tautinio atsiribojimo, tai reiškia tiktai tautinio sugebėjimo gyventi daugiatautinių, vis dėlto dominacijos siekiančių, kultūrų pasaulyje".

(Bus daugiau)

Prof. Vytautas Landsbergis, lankydamasis Detroite, kalbasi su „Lietuviškų melodijų" radijo valandėlės vedėju inž. Algiu Zaparacku ir Lietuvos Vyčių organizacijos veikėja Lillian Petravičiene.

Danutė Bindokienė

Dienraštis — visuomenės veidrodis

Illinois gubernatorius Jim Edgar turi ypatingai uolią ir savo pareigų svarbumą suvokiančią vedėją etninių reikalų įstaigai. Pat Michalski pasistengia dalyvauti Čikagos tautinių grupių renginiuose, niekad nepamiršta svarbesnės sukakties ir pasirūpina atsiųsti ar atvežti gubernatoriaus sveikinimą ta proga. (Praėjusią savaitę ir „Draugas" gavo sveikinimą 86-tąjį gimtadienį švenčiant — tai vienintelis ir dar iš kitataučių). Žinoma, mūsų gegužinė taip pat neapsiėjo be Pat Michalski oficialaus vizito. Besikalbant apie daugiatautę Čikagą, viešnia paminėjo, kad šiuo metu prarastas dar vienas etninis dienraštis — čekų. Dabar Čikagoje kasdien išeina tik „Draugas" ir lenkų dienraštis. „Tai didelis pasididžiavimas tautinei grupei, kad pajėgia išlaikyti dienraštį. Linkiu „Draugui" visuomet išlikti ir tarnauti lietuviškajai visuomenei", — kalbėjo Pat Michalski. O kai kurių kitų svečių gegužinėje rūpestis „Draugu" dar akivaizdžiau pasireiškė: „Dabar, kai nebegirdime kasdien „Margučio" laidų, dienraščio spausdinama informacija mums dar svarbesnė..."

Amerikiečiai tokiu atveju mėgsta sakyti: „Paremk savo žodžius pinigu, tai žinosiu, kad nuoširdžiai kalbi". Pagal šį posakį, „Draugo" skaitytojų nuoširdumu abejoti negalime, nes gauname aukų, Draugo fondas nuolat auga, o ir garbės narių lentoje, kuri buvo atidengta praėjusį sekmadienį, netoli šimto pavardžių. Kai dienraščio darbai kartais pasidaro sunkoki, pakanka dirstelėti į bronzines lenteles su dosnių rėmėjų pavardėmis ir bematant našta palengvėja. Juk tai abipusis bendradarbiavimas: dienraštis tarnauja savo skaitytojams, kurie rūpinasi jo išlaikymu.

Tenka išgirsti ir nelogiškų užuominų. Pvz., „Draugas" yra frontininkų laikraštis! Frontininkų? Kartais reikia stebėtis žmonių vaizduotės lakumu: rodos, redakcija tarpusavyje „nekariauja", su administracija nekovoja, tai kur čia tas „frontas"? Tiesa, kartais netyčia užminam kai kam ant „skaudamos vietos" (kaip prieš kelis mėnesius pasitaikė su vienu Lietuvos vyriausybės nariu, kuris ir šiandien dar negali užmiršti). Nemanome ir su kita lietuvių periodika kariauti ar polemikuoti, nors kai kurie laikraščiai nuolat mėgina „Draugo" redakcijos kantrybę bereikalingais puolimais.

Tenka išgirsti, kad „Draugas" jau tautininkų laikraštis. Iš dalies tai tiesa, nes mes visi esame tos pačios lietuvių tautos vaikai — taigi tautininkai... O pats originaliausias epitetas — „Draugas" yra „reorgų" laikraštis, nes kartais nepalankiai atsiliepia apie Lietuvą.

Iš dalies mus džiugina priekaištai, nes parodo „Draugo" visapusiškumą, atsižvelgimą į visos lietuviškos visuomenės reikalus, neišskiriant nei vienos organizacijos, žmonių grupės, leidžiant pareikšti įvairias nuomones. (Tik užmeskite akį į laiškų skyrių!) Kadangi likome vienintelis lietuviškas dienraštis, negalime skaldytis į grupuotes. Jame turi atsispindėti mūsų visų kasdienybė, darbai, džiaugsmai, rūpesčiai — kas gera ir kas taisyti na. Dienraštis — lyg veidrodis — parodo savo visuomenės neiškraipytą vaizdą.

„Draugas" yra krikščioniškos minties ir krypties dienraštis. Tą ypač norime pabrėžti. Toks jis ir pasiliks. Tačiau nereiškia, kad visuomet atsuksime antrąjį skruostą, kai bus kertama per veidą; tai nereiškia, kad užmerktomis akimis ir sučiauptomis lūpomis praeisime pro neigiamus reiškinius, nepaisant, ar jie būtų tėvynėje, ar mūsų visuomenėje.

Kai nepatinka straipsnis ar kieno nuomonė, kviečiame reaguoti, parašyti; kai patinka — prašome taip pat pasisakyti. Iki šiol laiškų skyriuje jau pasisakė daugiau kaip 500 asmenų. Kas tuos laiškus skaito,žino, kad kone visų nuomonės gerbiamos ir spausdinamos (jau ne kartą rašėme, dėl ko kai kurie laiškai nespausdintini). Mūsų motto: nepykite — parašykite!

• **1804 m. gegužės 18 d.** Napoleonas Bonaparte buvo paskelbtas Prancūzijos imperatorium.

• **1950 m. birželio 25 d.** prasidėjo Korėjos karas, kai Šiaurės Korėja įsiveržė į Pietų Korėjos teritoriją.

ŠVIESA IŠ ŠVĖKŠNOS

Ištraukos iš Kęstučio Pečkaus, PhD knygos „Alicija Rugytė"

4

Šiuo metu jai daug padeda šeimos bičiulis Kazimieras Jokantas (g. 1880 m., sušaudytas Sverdlovske 1942 m.). Jis, kaip ir Alicijos tėvas dr. J. Rugys, buvo gydytojas, varpininkas, veikli ir tautiškai susipratusi asmenybė. Įvairiapusę visuomeninę veiklą jis sumaniai derino su mokytojo ir Nepriklausomos Lietuvos švietimo organizatoriaus darbu: steigiamajame seime buvo Švietimo komisijos pirmininku ir Pradžios mokyklų referentu, Švietimo ministru, Marijampolės „Žiburio" ir Kauno „Aušros" mergaičių gimnazijos direktoriumi, mokyklinių vadovėlių autoriumi.

K. Jokantas pasiūlė Alicijai studijuojant kartu ir dirbti, surado mokytojos vietą Kaune. „Bet, deja, laisva vieta buvo tik lenkiškoje mokykloje, į kurią eiti mokytojauti nesutikau. Tada man, pasiūlė darbą Garliavoje, į kurią išvykau".

Pirmieji darbo metai buvo nelengvi — mokė ketvirto, išleidžiamojo, skyriaus mokinius, gyveno šaltame, nejaukiame kambarėlyje. Tris keturis kartus per savaitę autobusiuku iš Garliavos Alicija skuba į Kauną, į universitetą. „Neturėdama patyrimo, užsirašiau universitete net 40 savaitinių valandų: pasirinkau senovės, vidurinių ir naujųjų amžių, Lietuvos istorijos dalykus. Žinoma, ir pedagoginius, privalomus būsimiems mokytojams... Iki pavasario išlaikiau rusų, lenkų, vokiečių kalbų egzaminus, reikalingus studijuojant istoriją".

K. Jokantas, matydamas stropią studentę ir gabią mokytoją, vėl siūlosi jai padėti — suranda laisvą mokytojos vietą lenkų mokykloje. Ir šį kartą Kaune, Prezidento gatvėje „Aišku, aš užprotestavau, bet jis su mano pusbroliu F. Martišiumi įkalbėjo". Prasidėjo lengvesnis gyvenimas, nes su broliu, atvykusiu iš Gento universiteto Belgijoje, apsigyvenau netoli universiteto".

Iš prigimties aktyviai, visuomeniškos prigimties Alicijai Kaunas tampa jos prasmingos veiklos centru. Tuo metu ji įstoja į korporaciją „Giedra", vadovauja Pritaikomojo meno rateliui, yra Mergaičių bičiulių draugijos valdybos narė, vasarą su paskaitomis važiuoja į provinciją. Baigia gailestingųjų samariečių seserų, sodininkystės, vaikų darželių auklėtojų kursus. Ji buvo įsitikinusi, kad mokytojas turi nuolat tobulėti, kad nėra ribos, kurią peržengęs, jis galėtų pasakyti: „pakaks, aš jau viską žinau".

Lenkų mokykloje ji dirba dvejus metus. 1930, Vytauto Didžiojo metais, Kaune atidaroma Jono Jablonskio pradžios mokykla, į kurią paskiriama dirbti ir Alicija. „Maloni lietuviška aplinka; ir mokslas universitete sekasi — dar ir geografiją pas prof. K. Pakštą pradėjau studijuoti". Šią mokyklą ir darbą joje Alicija ilgai prisimins. „Darbą J. Jablonskio mokykloje prisimenu su malonumu: kaip su mokiniais vaidinimus rengdavau, pirmajai Tautinei šokių šventei ruošėmės. Mokiniai išaukléti, darbštūs, mandagūs. Taikėme naujausius mokymo metodus, pavyzdingą dėstymą".

Egzaminus universitete Alicija laiko tik pavasariams įpusėjus: „Visi išvažiuoja į gegužines, o aš pie knygų sėdžiu", — rašė dienoraštyje.

Ir taip, be atvangos dirbant, atėjo 1933 m. balandžio 25-oji — Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos-filosofijos fakulteto baigimo diena. „Kai po dviejų valandų klausinėjimo egzaminų komisijos pirmininkas pasakė, jog istorijos egzaminą išlaikiau gerai, nustebusi paklausiau: „Ar jau viskas?...". Komisijos nariai nusišypsojo, ir ėmė manęs klausinėti apie Šiaurės karus. Apie juos gerai žinojau, bet įpusėjus man kalbėti, pasakė, kad pakaks... Kai išlaikiusi egzaminą išėjau iš Universiteto rūmų, pagalvojau, jog esu laimingiausias pasaulyje žmogus".

Diplominiam darbui ji pasirinko temą „Vilniaus universitetas". Alicija prisimena: „Rašiau stropiai, nuolat vis naujos medžiagos surasdama. Parašiau apie 300 puslapių ir įteikiau komisijai... Pasikviečia mane prof. J. Totoraitis ir sako, kad darbas per ilgas. Lengvai ir greit ji sutrumpinau, bet tai dariau su skaudančia širdimi".

Baigus universitetą, Alicija kviečiama dirbti į provincijos gimnazijas, bet ji pasilieka Kaune, iki 1939 metų dirba J. Jablonskio pradžios mokykloje.

Gimnazijos pamatų šventinimo iškilmės 1925 m. spalio 28 d. Švėkšnoje.

„Prasidėjo sunkus ir atsakingas darbas, kuriam visą gyvenimą ruošiausi. Prieš akis visada buvo mano Tėvo ir pusbrolio kun. F. Martišiaus, Prienų gimnazijos įkūrėjo ir ilgamečio jos direktoriaus, pavyzdys".

„Viską darysiu taip, kaip reikia, o ne taip, kaip noriu. Dvasia turi užviešpatauti kūną. Būsiu Ponia savo jausmų ir norų... Daugiau dvasinio gyvenimo — tai padės pergyventi gyvenimo sunkumus ir turi prašviesti bei praskaidrinti ateitį. Daugiau kovos ir pasiruošimo nežinomai ateičiai", — rašė ji 1937 m. spalio 15 d. savo dienoraštyje. Tartum lemtingas gyvenimo perversmus jaučiant šie žodžiai buvo parašyti.

Nors ir didžiavosi ir džiaugėsi savo darbu pradžios mokykloje, bet vis vien jautėsi nuskriausta, išgyveno neišvažiavusi dirbti į provincijos gimnaziją. „Kodėl aš ne gimnazijos mokytoja? Tiek dirbau, nežinojau pavasario gražumo, sėdint prie knygų, o dabar štai tokį užmokestį turiu. Norėčiau būti gimnazijos mokytoja. Noriu progresuoti..."

(Bus daugiau)

ATIDARYTOS PENKTOSIOS PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

REMIGIJUS GAŠKA

Sekmadienį, liepos 30 d., Vilniuje buvo iškilmingai atidarytos Penktosios Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės. Buvau sujaudintas šių iškilmių lietuviškumu ir iškilmingumu. Ką mačiau vakar — yra tikroji Lietuva, kokią mes įsivaizdavom.

Po šv. Mišių Katedroje, kur buvo pašventinta šių žaidynių vėliava, vyko sportininkų eisena Gedimino prospektu nuo Nepriklausomybės aikštės (Parlamento rūmų) iki Kalnų parko, Gedimino pilies papėdėje. Visos delegacijos žygiavo alfabetine tvarka su gyvenamos valstybės užrašu ir vėliava priekyje — lygiai taip, kaip matome olimpiadų atidarymuose. Kartu žygiavo du pučiamųjų orkestrai grodami, daugiausiai mums žinomus Broniaus Jonušo maršus. Be galo smagu ir džiugu buvo pro buto langą stebėti šią tūkstantinę pražygiuojančių sportininkų eiseną.

Parado priekyje — dvylika sportininkų iš Argentinos, vedami Mičiudo, mums gerai pažįstamo iš 1959 m. JAV lietuvių krepšininkų lankymosi Pietų Amerikoje. Toliau — drausminga ir gražiai pasipuošusi daugiau 50 sportininkų delegacija iš Australijos, vedama nepailstančio sporto darbuotojo Antano Laukaičio. Niekas neprilygo jų puikioms išeiginėms uniformoms. JAV lietuvių sportininkų delegacija, nors ir ne tokia gausi, kaip prieš ketverius metus; po Rusijos lietuvių delegacijos buvo gausiausia dalyviais užsieniečių delegacija. Ją vedė Algis Rugienius, šios išvykos JAV vyriausias organizatorius. Sekė gausi Kanados sportininkų grupė su Mindaugu Lekniciu ir Audrium Šileika priekyje. Ir graudu, ir linksma buvo stebėti Igarkos „Žalgirio" sportininkus. Siaubinga pagalvojus, kiek tie sportininkai, jų tėvai ir seneliai iškentėjo. Vienas jų vadovų — be rankų. Jo rankos nušalo baisių kentėjimų metu.

Gausios buvo Latvijos, Estijos ir Lenkijos lietuvių sportininkų grupės. Kiek mažiau iš Vokietijos, Didž. Britanijos. Pora net ir iš Kipro salos. Parado gale — tūkstantinė minia Lietuvos sportininkų — mūsų jaunimas, mūsų ateitis. Čia būsimieji marčiulioniai ir saboniai.

Vakare vykusiame oficialiame šventės atidaryme Kalnų parke labai patriotišką ir turiningą kalbą pasakė Vilniaus miesto meras Vidūnas. Šventės aukurą įžiebė mūsiškis Vytautas Grybauskas, turbūt vienintelis dalyvavęs visose penkiose Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėse. Aukuras buvo įžiebtas ugnimi deglo, kuris, sportininkų nešamas, apkeliavo visą Lietuvą.

Tęsėsi šokių ir dainų koncertas, kuris, galima sakyti, prilygo olimpiadose matytoms programoms. Skirstėmės pakilia nuotaika, o sportininkai išvažinėjo po visą Lietuvą, kur atskiruose miestuose vyks įvairių sporto šakų rungtys.

Čikagos „Lituanicos" krepšininkai išvyko į Raseinius, kanadiečiai krepšininkai į Kėdainius, o Australijos — į Kaišiadoris. Krepšinio finalai numatyti ateinantį savaitgalį Kaune.

NE VIEN SPORTININKAI RENGIASI Į ATLANTĄ

REMIGIJUS GAŠKA

Olimpiados metu vyksiančioje tarptautinėje parodoje dalyvaus ir Lietuva. Projektas vykdomas bendromis JAV ir Lietuvos lietuvių pastangomis. Tikimasi, kad Lietuvos parodą atidarys prezidentas Brazauskas. Iš viso pasaulio suskridę lietuviai žiūrovai turės savo kampelį.

Liepos 28 d. Vilniuje įvyko reikšmingas posėdis, padėjęs tvirtus pamatus Lietuvos dalyvavimui 1996 m. Olimpiados proga Atlantoje rengiamoje tarptautinėje parodoje. Numatoma, kad parodą aplankys arti milijonas lankytojų.

Posėdyje dalyvavo Lietuvos valstybės patarėjas Algimantas Gudiškis, atstovavęs Lietuvos vyriausybei ir Lietuvos Tautiniam Olimpiniam komitetui (LTOK), Aloyzas Tarvydas — LITEXPO parodų centro direktorius, Liliana Dirsienė — LITEXPO projektų vadovė, Ingrida Bublienė — LITEXPO atstovė JAV-se ir Remigijus Gaška — LTOK atstovas Olimpiadai Atlantoje.

Remigijui Gaškai išdėsčius parodos sąlygas ir iki šiol atliktus darbus, vieningai nutarta toje parodoje dalyvauti, skiriant lygų dėmesį Lietuvos kultūrai ir pramonei. Tai nuostabi proga plačiau atverti Lietuvos langą į pasaulį ir ne vien olimpiados lankytojus, bet ir milijonus TV žiūrovų supažindinti su lietuvių kalba, istorija, liaudies menu, sportu bei pramonės gaminiais. Tą langą atidarė mūsų krepšininkai ir milijonai žiūrovų Europoje matė ir įvertino jų pasiekimus. Dabar proga parodyti ką Lietuva ir lietuviai yra pasiekę ir kitose srityse.

Ši paroda ruošiama 1996 m. World Schowcase and Festival parodos rėmuose, Cobb Galeria Center, Atlantos šiaurėje prie I-75 kelio. Šiuo metu planuojama išnuomoti 500 — 1,000 kvadratinių pėdų plotą išstatymui eksponatų, žemėlapių, diagramų ir įvairių gaminių. Planuojama, kad parodos lankytojai turės galimybės įsigyti Lietuvai būdingų gaminių — lino audinių, gintaro papuošalų, juostų ir kt.

Nuo dabar šiam visam parengiamajam darbui Lietuvoje vadovaus LITEXPO direktorius Aloyzas Tarvydas, o JAV-se — Ingrida Bublienė. Tikimasi artimo bendradarbiavimo su JAV Lietuvių Bendruomene, galbūt pasiūlant jai surengti bendrą lietuvių suėjimo vakarą — pokylį. Taip pat į darbą bus įjungta ir Lietuvos ambasada Washingtone. Teko patirti, kad į Olimpiados atidarymą atvyks Lietuvos Respublikos prezidentas A. Brazauskas. Kadangi parodos atidarymas sutampa su Olimpiados atidarymu, prez. Brazauskas kviečiamas atidaryti parodos lietuviškąjį skyrių. Ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius planuoja atvykti į Olimpiados uždarymą. Taipogi teko sužinoti, jog Lietuvai laimėjus Europos vicečempionės titulą krepšinio pirmenybėse, Atėnuose, ir užsitikrinus vietą Atlantos Olimpiadoje, LTOK kreipėsi į Atlantos organizacinį komitetą, prašydamas papildomų bilietų, nes susidomėjimas Atlanta Lietuvoje labai didelis.

Smuikininkas Petras Kunca. Nuotr. **A. Virbašiaus**

J. KAČINSKAS KAUNE

DANUTĖ PETRAUSKAITĖ

Tie, kurie birželio 16 d. popietę užsuko į Šv. Arkangelo Mykolo (Įgulos) bažnyčią, turėjo retą progą išgirsti du Bostone gyvenančio kompozitoriaus J. Kačinsko (g. 1907) styginių kvartetus. Šis koncertas, kurį D. Petrauskaitė vedė buvo vienas iš keturių, skirtų lietuvių tautos genocido aukų pagerbimui, kurį surengė kun. Ričardas Mikutavičius. Jame vyravo ypatinga rimtis ir susikaupimas, sklindąs nuo bažnyčios altoriaus. Nuo jo į susirinkusius žvelgė sudarkyti bei skausmo iškreipti veidai, įamžinti KGB archyvų nuotraukose, ir įspūdingas kryžius, laikas nuo laiko tviskantis kraujo spalva ir pulsuojantis širdies ritmu. Iš pirmo žvilgsnio kai kam gali pasirodyti, jog J. Kačinsko muzika neturi nieko bendra su Lietuvos okupacijos metinėmis. Bet tai netiesa. Juk kalbėdami apie tremtinius, mes dažnai pamirštame tuos, kurie istorijos vėjų buvo nublokšti į Vakarus ir prievarta neteko tėvynės. J. Kačinskas ir yra vienas iš daugiatūkstantinės 1944 m. pabėgėlių minios, susiradęs prieglobstį po svetimu dangumi. Todėl malonu, jog genocido aukų minėjime nors simboliškai buvo prisiminti tėvynainiai, nepelnytai išeiviais vadinami.

Pirmąjį styginių kvartetą J. Kačinskas parašė 1930 m., baigdamas Prahos konservatorijos J. Kršičkos kompozicijos klasę. Tai buvo trijų dalių kūrinys, tų pačių metų birželio mėnesį pirmą kartą atliktas Prahoje žymaus čekų Ondričkovo kvarteto. Antrą kartą jis suskambo 1931 m. vasario 16-ąją Lietuvos atstovybėje Čekoslovakijoje kompozitoriaus bičiulių, konservatorijos studentų, dėka. Čekų muzikai gana palankiai įvertino šį kvartetą, ypač antrąją ir trečiąją jo dalis, smuikininko I. Vasyliūno teigimu, sukurtas vėlyvojo ekspresionizmo įtakoje. Netrukus ir pats kompozitorius patarė groti tik šias dalis arba tik pirmąją dalį, paženklintą neoromantizmo žymėmis. I. Vasyliūnas buvo gerai susipažinęs su Pirmuoju J. Kačinsko styginių kvartetu ir tikėjosi jį pagriežti Lietuvoje, bet dėl nežinomų priežasčių, atrodo, jo svajonė taip ir neišsipildė. Galbūt jam nepavyko suburti pajėgių atlikėjų. Ilgą laiką buvo manoma, kad kvarteto partitūra yra dingusi. Tik ne per seniausiai smuikininkas P. Kunca Lietuvos muzikos ir teatro muziejuje aptiko šio kūrinio antrąją ir trečiąją dalis ir kartu su kitais Vilniaus kvarteto nariais — smuikininke A. Vainiūnaite, altiste A. Pšibilskiene ir violončelistu A. Vasiliausku — nutarė jas pristatyti muzikinei visuomenei.

Ir taip po 65 metų nuo parašymo kvartetas pirmą kartą suskambo Lietuvoje. Suskambo jis taip, lyg būtų visai neseniai sukurtas — su ypatingai laisvais balsais, pinančiais sunkiai pagaunamo tonalumo harmoninį audinį, su nereguliaria ritmika bei asimetriškomis padalomis, keliančiomis nuolatinės tėkmės ir atsinaujinimo įspūdį. Ir nors ausis dar išgirsta kartkartėmis pasikartojantį vieną ar kitą motyvą, tačiau akivaizdu, jog, rašydamas šį kūrinį, kompozitorius jau stovėjo ant atematinės muzikos slenksčio. Peržengęs ji, jis pasirinko nekartotinės muzikos principą kaip vieną svarbiausių savo kūrybos credo, teigiantį gamtos ir žmogaus dvasios įvairovę.

Antrasis J. Kačinsko styginių kvartetas buvo sukurtas 1931 m. Iki šiol nepavyko surasti jokių jo pėdsakų. Tikriausiai jis karo metais žuvo, o gal po šiai dienai dūlėja kokiame nors archyve. Ilgą laiką kompozitorius daugiau nerašė šio žanro kūrinių. Ir tik 1993 m., paskatintas S. Šimkaus konservatorijos Klaipėdoje vadovybės, sukūrė Trečiąjį kvartetą, skirtą mokyklos, kurioje jis 1923-1929 m. mokėsi, 70-mečiui. Pastarasis kūrinys savo tematine medžiaga ir komponavimo būdu primena Pirmąjį kvartetą, bet tuo pačiu yra lakoniškesnis ir atlikimo prasme ne toks komplikuotas. Jį sudaro trys nedidelės apimties dalys, panardinančios klausytoją į laisvai tekančių garsų fantazijos pasaulį. Šis kvartetas kartą buvo atliktas Klaipėdoje ansamblio „Regnum", tačiau Kaune taip pat skambėjo pirmą kartą.

Džiugu, kad atsiranda atlikėjų, kurie, nebodami įvairių rūpesčių, imasi iniciatyvos atversti dar nežinomus lietuvių muzikos istorijos puslapius. Esu įsitikinusi, jog J. Kačinsko muzika ir klausytojų dėmesingumas paskatins Vilniaus kvartetą naujiems ieškojimams ir atradimams.

• **1494 m. birželio 7 d.** Ispanija ir Portugalija pasirašė vadinamąją Tordesillas sutartį, pagal kurią visas naujai atrastąsias žemes pasidalino tarp savęs.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.
Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.
Komercinės siuntos pagal susitarimą.
Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui.
MAISTO SIUNTINIAI nuo **$29.-** iki **$98.-**

Aukštos kokybės maisto produktai

Du patys populiariausi, tai šventinis už **$39.-** ir 55 **svarų** įvairaus maisto už **$98.-**

$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, alicjus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, alicjus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, ričšutai (išlukštenti), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. **55 svarai** arba 25 kg.

Pageidaujant prisiųsime smulkią informaciją.
Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.
Dirbame nuo 1987 m.
TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
GREITAI SAUGIAI IR LAIKU
PRISTATOME SIUNTINIUS
LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, RUSIJOJE, UKRAINOJE IR BALTARUSIJOJE
2719 West 71 Street, Chicago, IL 60629
(800)775-SEND
(312)434-2121

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle" stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.**

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.
7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457
RENATA KLIMAVIČIŪTĖ
A full service lender for
• Home loans
• Refinancing
• Paying off debt
Do A-F credits
EQUAL HOUSING LENDER
Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS
• Perkant ar parduodant
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• MLS kompiuteriu ir FAX pagalba
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Apartmentus ir žemę
• Pensininkams nuolaida

HELP WANTED

REIKALINGI NAMŲ PRIŽIŪRĖTOJAI (JANITORS)
8 val. darbas, pradinė alga $1600 į mėn. **Ne** Illinois valstijoje.
Consolidate Employment Agency
Tel. 312-545-7819

FOR SALE

DAINŲ ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTĖ
Prisiminkite praeitos vasaros Dainų šventę Alvido Buklio nufilmuotoje ir Vidos Kuprytės suredaguotoje aukštos kokybės VHS juostoje.

Kaina tik $25
Čekius siųsti:
Lithuanian R. Catholic Federation of America
4545 W 63 Street
Chicago IL 60629

LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO.
anglų kalba. Autorius **Antanas J. Van Reenan**

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiškumo kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol negvildenta vertybių konfigūracija. Studijų dinamiškumo eigoje, skverbiamasi į diasporos mentalitetą, išryškinama Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškinama. Kaip apsiginklavus sava ideologija, galima taikingai sugretinti savojo tautiškumo pagrindus su Amerikos tautiškumo principais.

Knyga pradedama 19-to amžiaus lietuvių tautiškumo supratimu-pajautimu. Dėmesio centre — lietuviai ateiviai. Apsiribojama Čikaga. Pirmoji banga (lietuviai ateiviai) (1867-914) — lietuviai, daugumoje ekonominiai emigrantai, savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952) — be didesnių išimčių, profesionalai, išsimokslinę, atvykę ne savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) — vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knygą sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su persiuntimu **27 dol.** Illinois gyv. dar prideda **2 dol.** valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Dr. JUOZAS JAKŠTAS
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA
1918-1940
Vytauto Didžiojo universiteto profesoriaus paskutinis kūrinys, skirtas nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui nušviesti. Skaitytojas ras atsakymus į daugelį klausimų, kuriuos autorius pats išgyveno, patyrė.
Knyga 272 puslapių su gausiomis ir retomis iliustracijomis.
Priede: 1922, 1928 ir 1938 metų Lietuvos respublikos konstitucijos, ministrų kabinetų sudėtis 1918-1940 metais. Knyga įrišta, išleido VYDŪNO fondas Čikagoje, tinka dovanoti kiekvienam lietuviui ir Lietuvoje. Knygos kaina **15.00 dol.** Užsakant paštu, dar pridedama **2.50 dol.**, į Kanadą **3.00 dol.**, kitus kraštus **3.50 dol.** Illinois valstijos gyventojai dar prideda **1.31 dol.** mokesčių.
Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.**

LAIŠKAI

NEPAISANT PARTIŠKUMO

Atsiliepdama į E. Simonaičio straipsnį parašytą liepos 15 d. „Prezidentas ne visų šauksmus išgirsta", aš tik atvykusi iš Lietuvos ir gerai žinau, bent Kauno apskrities formavimąsi, nes ten valdytojas Petras Mikelionis, buvęs mano bendradarbis. Taip, jis buvęs partinis darbuotojas (sekretorius), bet jis ne ideologinis, o gabus organizatorius, jautrus ir nuoširdus žmoguus. Mes buvome priešingų partijų jis - kairysis, aš - dešinioji, bet mes labai sutarėme dirbti, nes jo kompetencija, intelektas, nuoširdumas, noras visiems padėti davė pagrindą pasitikėjimui, paskiriant Kauno apskrities valdytoju.

Nepaisant partiškumo, valdžioje turėtų būti renkami ar skiriami vadovai, bet nuoširdūs, darbštūs, atsidavę žmonių gerovei, tiesos įgyvendinimui. Toks yra Kauno apskrities valdytojas Petras Mikelionis. Bet bloga ekonominė padėtis neleidžia iš karto viską padaryti. Čikagos lietuviai galėtų paremti ne tik žodžiais, bet ir finansiniai, teisinga kryptimi einančias apskritis.

Aš atvykau į Ameriką, kad galėčiau daug dirbti, o dalį uždirbtų pinigų skirti lietuvių bendros gerovės stiprinimui.

Albina Birgiolienė
Chicago, IL

NEKLAIDINKIME KITŲ

Daugelis mūsų važinėja į tėvynę, daugiausia gerais ir kilniais tikslais, nenorėdami pasirodyti turtingais ir pasididžiuoti. Bet būna, ir kitaip. Tačiau, kai tas pasididžiavimas būtų privatus, tarp savųjų, tai tiek to, bet kai jis patenka į Lietuvos spaudos puslapius ir kliudo mus visus, tai nereaguoti negalima.

Toks apgailėtinas reiškinys įvyko „Respublikos" laikraštyje. Savo pasikalbėjime radijo laidų leidėjas Čikagoje Raimundas Lapas birželio 3 dienos laidoje, sako, jog vienintelis Amerikos lietuvių dienraštis „Draugas" **beveik** nerašė (sakoma nedarė) apie Lietuvos gyvenimą, tai 1990 m. gruodžio 17 d. jis pradėjęs „Rytmečio ekspreso" laidas. Šios programos leidėjas turbūt neskaitė „Draugo", kuriame kasdien būdavo spausdinamos „Eltos" žinios, gautos kasdien iš Lietuvos, jis taip pat neatsimena, kad metų metais būdavo spausdinama pogrindyje leidžiama „Kronika". Tos žinios buvo labai plačiai skaitomos.

Dar daugiau, jis sako, jog „...30-40 metų Čikagoje gyvenantys lietuviai nieko nežino apie kultūrinį šio miesto gyvenimą..." Tai absurdas! Mūsų lietuviai ne tik žinojo, bet ir patys dalyvavo ir Operos rūmuose, ir Orchestra Hall koncertuose, Meno institute ir Goodman teatre... Kur „Margučio" didieji koncertai, Čiurlionio ir „Dainavos" ansamblių koncertai, mūsų operų pastatymai bei vokaliniai koncertai. Tokie išsireiškimai nuvertina visą užsienio lietuvių stiprų kultūrinį reiškimąsi ir neatitinka tikrenybei. Tuo tik klaidinami mūsų tautiečiai Lietuvoje.

Vytautas Radžius
Chicago, IL

MAŽAI STRAIPSNIŲ IŠ BALTIJOS VALSTYBIŲ

„Scientific American" žurnalo rugp. numeryje yra paskelbti procentiniai skaičiai mokslinių straipsnių 1994 metais. Pirmauja JAV su 30.817%, tuomet seka Japonija 8.244, Anglija – 7.924, Vokietija – 7.184, Prancūzija – 5.653, Kanada – 4.302, Rusija – 4.092, Lenkija – 0.913, Ukraina – 0.578, Marokas, Alžirija, Libija, Tunisas – 0.033, Lietuva, Latvija, Estija – 0.032, Moldova, Kazachstanas, Tadžikistanas, Turkmenistanas, Uzbekistanas, Kirgistanas – 0.024. Susižinojome per Globalinį Internet kompiuterizaciją aukščiausią laipsnį yra pasiekę industriniai kraštai. Lenkija, Latvija ir Estija ir panašioje padėtyje kaip Ispanija. Rusija panašioje padėtyje kaip Turkija, Brazilija. Lietuva kaip Bulgarija, Rumunija...

Šie skaičiai parodo, kaip buvo apleistas Baltijos valstybių mokslas buvusioje Sovietų Sąjungoje. Rusijos santykis su Baltijos valstybėmis mokslo straipsnių atveju yra 128 prieš 1. Rusijos gyventojų santykis su Baltijos valstybių gyventojais yra 19 prieš 1. Tai vaizdžiai parodo, jog Sovietų Sąjunga nebuvo susidomėjusi Baltijos valstybių mokslu. Pavyzdžiui, Danija turi 0.962% pasaulio mokslinių straipsnių. Tarybiniai metai atnešė Baltijos valstybėms dešimteriopą atsilikimą.

Saulius Šimoliūnas
Detroit, MI

DAR DĖL LIETUVIŲ KALBOS ŽALOJIMO

Reikia tik džiaugtis, kad „Draugo" laiškų skyriaus skaitytojai ir straipsnių rašytojai stipriai reaguoja į lietuvių kalbos žalojimą Lietuvoje.

Aurelija Balašaitienė, Jonas Daugėla, Juozas Navakas, Vytenis Statkus ir kiti...

Daugelis užsienio lietuvių sielojasi, ieško priemonių ir būdų veikti dabar ir sustabdyti tolimesnį lietuvių kalbos žalojimą. Nereikėtų stebėtis, kad mūsų žymieji kalbininkai, Jablonskis ar Balčikonis apsiverstų karstuose, išgirdę šios dienos Lietuvos kalbą.

Šia tema jau prieš porą metų, man teko rašyti laiškus į tuometinį Lietuvių lituanistikos institutą Vilniuje, ir šauktis jų pagalbos. Deja, viskas atsimušė, kaip žirniai į sieną.

Yra žinoma, kad Lietuvos laikraščiai ir jų žurnalistai į mūsų pageidavimus nekreipia dėmesio. Dauguma išeivijos lietuvių laikraščių straipsnių ar mūsų laiškų „Drauge" į Lietuvą nepatenka, arba į juos nekreipiama dėmesio.

Mano nuomone, efektingesnis lietuvių kalbos žalojimo sustabdymas gali būti pasiektas, PLB ir JAV LB krašto valdyboms kartu susitarus. Šiuo reikalu sudaryta komisija turėtų įteikti memorandumą Lietuvos prezidentui A. Brazauskui, prašant Lietuvos Seimą sudaryti ir pavesti tai Lietuvių kalbos komisijai, atsikratyti nuo visų lietuvių kalbos barbarizmų, bereikalingų svetimų žodžių, kuriems mes turime pakankamai gerus išsireiškimus.

Darkyti mūsų gražią kalbą nėra jokio reikalo. Tačiau ją galime papildyti naujais lietuviškais žodžiais, sakiniais ar išsireiškimais. Naujos lietuvių kalbos nustatytos taisyklės, turėtų būti įvestos spaudoje ir viešame politiniame bei kultūriniame gyvenime.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

DĖL SPAUDOS IŠTRAUKŲ

Pirma – mano nuomone, pavadinimas „Iš užsienio spaudos" labiau tiktų Lietuvoj leidžiamam laikraščiui. Kadangi ir mes, ir „Draugas", esame tame užsienyje, tai tikslesnis skyrelio pavadinimas būtų „Iš mūsų spaudos".

Antra – kadangi straipsnių autorių ir laikraščių redakcijų nuomonės nebūtinai yra vienodos, ar nebūtų tiksliau parašyti ne tik laikraščio, bet ir cituojamo straipsnio autoriaus pavardę?

Algirdas Šilbajoris
Ormond Beach, FL

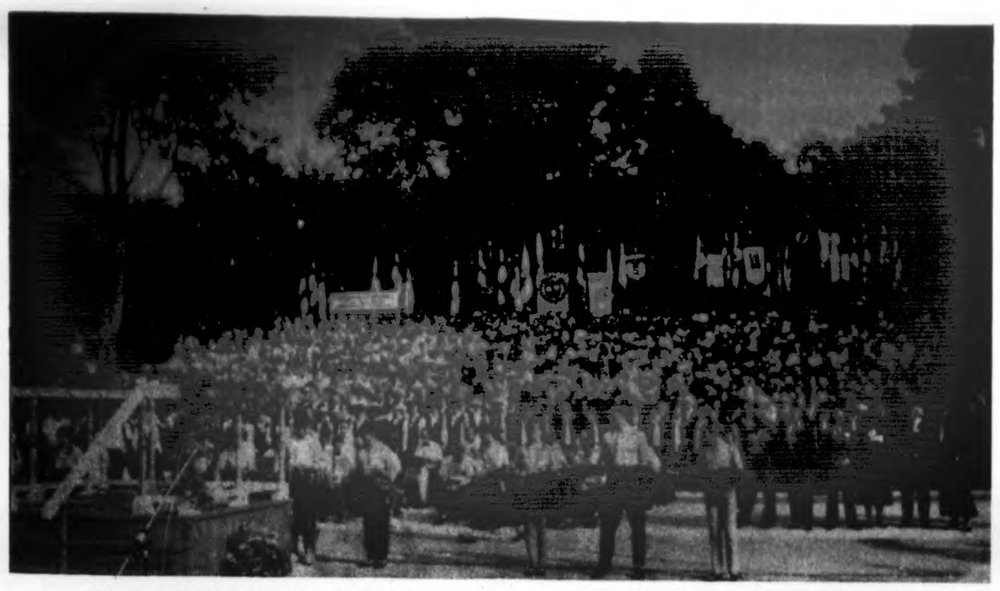

Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių dainų šventės dalyviai Panevėžyje, Skaistakalnio parke, birželio 17 d.

KĖDAINIŲ APSKRITIES KOVOTOJAI

HENRIKAS KUDREIKIS

Kėdainių apskrities partizanus savo atsiminimuose „Ne vien duona gyvi" (L. Kovų Arch. Nr. 12) pastebi Partizanų vyr. štabo ryšininkė Nina Nausėdaitė-Rasa. „Niekur nemačiau taip vargingai kovojančių partizanų kaip Kėdainių miške. Susitikau su jais drėgnam pelkėtam miške. Daugybė uodų, jie išvargę ir išalkę, bet tik tokioje pelkėje jie galėjo išsilaikyti. Visi jie buvo pasiryžę iki paskutinio kovoti, ir aš jiems nieko paguodžiančio negalėjau pasakyti, todėl, atlikusi, kas man buvo pavesta, išėjau. Sunku rašyti apie tai, kai prieš akis iškyla seniai matyti vaizdai ir vėl tartum gyvi atsistoja tau prieš akis. Kažkur žuvę, daugumas paliko gulėti išniekinti, neapverkti ir nepalaidoti, o sukišti į duobes, pelkes – ilsėjosi, atlikę savo pareigą".

Pateikiu tolimesnių Kėdainių apskrities partizanų kovų ir žuvusiųjų sąrašus. Visi jie žuvo sunkiose kovose su daug gausesniu ir geriau ginkluotu lietuvių tautos okupantu, su savos tautos išgamomis – išdavikais.

Okupantų stribų baubu buvo partizanų būrio vadas Bronius Karbočius, kilęs iš Kutiškių km., Kėdainių valsč., gimęs 1920 m. Žuvo, išduotas 1953 m. sausio mėn. Panevėžio raj., Šilagalių km. Kartu žuvo Viktoras Mažeika. Česlovui Zalagubai pasisekė pabėgti. Pasislėpė Dambrausko klojime. Bolševikai šią šeimą išvežė į Sibirą.

Vladas Kavaliauskas, 50 metų amžiaus, iš Krakių valsč. Vozbučių km. išėjo į mišką su dviem sūnumis ir visi trys žuvo.

Tėvas žuvo pirmasis 1949 m. sausio mėn. kautynių metu su rusais. Kritišku momentu tėvas paėmė iš sūnaus kulkosvaidį ir liepė trauktis, pats liko ir ugnimi dengė pasitraukimą. Būrys laimingai pasitraukė. Tėvas krito prie kulkosvaidžio. Sūnus Alfonsas, gimęs 1925 m., žuvo 1949 m. rugpjūčio 20 d. Rusienių miške. Viso kartu žuvo penki: Alfonsas Ūsas – Žaibas, Adolfas Lisys-Aušra, Vladas Šulskis-Lapas ir kovotojas slapyvarde Medžiotojas. Kitas sūnus Antanas, g. 1930 m., žuvo kartu su 7 partizanais 1950 m. sausio 21 d. Lipliūnų miške.

Kostas Kudokas, gimęs 1927 m., pasitraukė iš Pernaravos valsč. Kupsčių pradžios mokyklos mokytojo pareigų. Žuvo 1949 metais. Nežinia kur žuvo ir kur palaidotas.

Alfonsas Mankauskas, 25 m., gimęs 1931 m., iš Josvainių valsč. Kunionių km. žuvo 1951 m. gruodžio 27 d. Gudelių kaime kartu su Mykolu Valaičiu ir Vincu Štuikiu. Visi trys ilgai kovėsi. Jiems pastatytas paminklas.

Mykolas Masalskis, g. 1916 m. Pernaravos valsč., Buriškių km., Lietuvos kariuomenės puskarininkis, žuvo ant savo tėvų žemės su dviems kitais partizanais. Ten pat ir užkasti.

Mataičiai, keturi broliai iš Surviliškio valsč. Užbalių km.: Bronius, gimęs 1923 m., ir Povilas, – 1928 m., abu žuvo 1947 m. lapkričio mėn. Vladas pakliuvo į nelaisvę, išvežtas Sibiran. Tėvas Jonas Mataitis nukankintas 1951 m. už savo vaikų neišdavimą. Kankinimus atliko vietos stribai. Sūnus Vincas žuvo 1949 m. prie Pelksvos miško, kartu žuvo Bolesius Šlekys-Kareivis.

Lietuvos kariuomenės kavalerijos karininkas Vladas Pabarčius, kilęs iš Krakių valsč. Pakarklių km., 1944 m. gruodžio 16 d. sumušė rusų įgulos dalinius. Tai įvyko Pušynės miške. Išlikusios gilios bunkerių duobės. Jo būriui priklausė 300 vyrų. Žuvo 1945 m. sausio 15 d. Lenčių miške. Lavoną išmetė Krakėse, vėliau Josvainiuose. Ant lavono užrašas: „Pabarčius – banditų vadas". Kartu su juo žuvo 22 vyrai.

Jonas Petronis iš Pagirių valsč. Dargužių km. žuvo 1946 m. gruodžio 14 d. bunkeryje Pauslajo miške. Kartu žuvo Jonas Klimavičius ir Vytautas Raila iš Joknių km., Vladas Raila, Bronius Naubaras iš Dargužių km. Jie visi buvo išduoti, apsupti. Lavonai išmesti Vaivadiškiuose. Mūšio pradžioje partizanai subėgo į mūrinį tvartą ir gynėsi iki paskutinio šovinio. Uždegus tvartą, griuvo lubos, bandė trauktis. Besigindami nušovė du rusų enkavedistus ir jų kapitoną.

Kazimieras Povilauskas iš Baisiogalos valsč. Dišlių km. žuvo 1945 m. birželio 24 d. Vileikių miške. Vyko kautynės, viso žuvo 12 partizanų.

Marijonas Smetona iš Užulėnio km. (A. Smetonos giminaitis) žuvo 1952 m. birželio 19 d. išduotas provokatoriaus A. Burbulio. A. Burbulis su Ivanausku pakliuvo gyvi į saugumiečių rankas. Abu buvo nuteisti mirties bausme ir abu sušaudyti. Henrikas Ivanauskas mirė garbingai – nieko neišdavė. Tačiau A. Burbulis sutiko būti išdaviku. Padėjo likviduoti Smetonos ir Dargužio partizanų grupę. Pasimatyme su Burbuliu Smetoną ir Dargužį paėmė gyvus. Smetoną sušaudė pakelyje ir užkasė. Kapą panaikino su buldozeriu. M. Smetona buvo tik 19-kos metų.

Antanas Sibutis, Lietuvos kariuomenės karininkas kilęs iš Ariogalos valsč. Zapkalnio km. 1945 m. vadovavo partizanų būriui, žuvimo vieta nežinoma.

Kazys Šniutė, Lietuvos savanoris-kūrėjas, žuvo Vidulaukio km. 1947 m. Kautynėse su NKVD grupe nušovė keletą rusų ir stribų.

1944 m. gruodžio 16 d. Paliepių pušyne kautynėse žuvo šie Kėdainių apskrities partizanai: Aleksas Kliba, g. 1910 m., iš Šulaičių kaimo. Palaidojo saviškiai. Aleksandras Klimanskis, g. 1920 m., iš Pašušvio km., Krakių valsč. Lavonas buvo mėtomas keliuose miesteliuose. Jonas Jankauskas, g. 1918 m. Šulaičių km. Vacys Mykolaitis, g. 1917 m., iš Paginevio km. Ariogalos valsč. Stasys Mykolaitis, g. 1917 m., Vacio brolis. Feliksas Mykolaitis, g. 1922 m., Stasio ir Vacio brolis. Mataušas Mykolaitis, g. 1918 m., brolis. Alfredas Taršalskis iš Začiškio km. Betygalos valsč., Raseinių apskrt. Slaptai palaidotas savam daržely. Broliai Antanas ir Stasys Štuikiai, kilę iš Šulaičių km. Štaras Augustinas, kilęs iš Šulaičių km.

1945 m. vasario 17 d. kautynėse su NKVD kariuomene ir stribais Skilvonių miške žuvo: Vincas Karužis, Edvardas Obolevičius, Petras Kasperiūnas, Alfonsas Sereika, Juozas Trumpauskas, Vincas Kisielius, Kazys Gailiūnas, Leonas Turčinskas, Vaclovas Gailiūnas, Tamošius Butvė, Petras Vaitkevičius, Jonas Grigaliūnas, Antanas Ramoška, Vincas Bandžiulis, Ignas Puidokas, Aleksas Garbaliauskas, Aleksas Mickus, Aleksas Sidzikauskas, Jurgis Kulikauskas, Antanas Visockas, Romas Visockas, Pranas Galinauskas, Ipolitas Kisielius, Ipolitas Lukoševičius, Vytautas Valentinavičius, Jonas Antanaitis.

Gili pagarba Ignui Meškauskui ir partizanų kovų istorikams už Kėdainių krašto pokario tragedijos metraščio išleidimą.

• **Be „Draugo"** laiškų, būtų nesmagu.

TAISYKITE KALBĄ

Paskaičiau liepos 22 dienos „Draugo" kultūriniame priede Šiaurio Narbuto rašinį ar pasikalbėjimą su Romualdu Kisielium. Cituoju: „Prancūziškoje kavinaitėje tyliai dūzgė aligatoriškas bliuzas..." Kas gi tai būtų? Alligator blues? Rašinyje ir daugiau visokių „supermarketų", „paketų" ir pan. Lietuvos visi laikraščiai pilni tokių „deimančiukų" – tegul. Bet mes negalim užteršti ir mūsų vienintelį dienraštį. Tai pat labai taisytina kalba ir pirmojo puslapio žinių. Labai daug visokių pareigybių (tokio žodžio žodyne neradau), parafavimų ir pan. Žinau, kad trūksta žmonių, bet pataisyti vieną kitą žodį tiek ilgai neužtrunka.

Dana Stankaitytė
Oak Lawn, IL

Pirmoji savanorių – „pasalūnų šaudytojų" – snaiperių laida.

Nuotr. **Rimanto Bagdono**

SAVANORIAI SNAIPERIAI

Š.m. liepos 5 dieną išleista pirmoji savanorių snaiperių laida. Įteikdamas snaiperiams pažymėjimus, SKAT vadas plk. ltn. Arvydas Pocius priminė būtiną taiklių karių ruošimą savanorių gretose, jų pareigas, saugant savo Tėvynės namų gyvenimą.

– Dabar, įgiję snaiperių įgūdžius, – kalbėjo plk. ltn. A. Pocius, jūs privalote nuolat tobulintis patys ir mokyti savo padalinių karius taikliai šaudyti, kad, iškilus grėsmei, jūs su savo kariais gerai vykdytumėte kovines užduotis.

Su savanoriais sava kovine patirtimi dalinosi Antrojo pasaulinio karo prityręs snaiperis Bronius Sutkus, nukovęs Rytų fronte 209 sovietų karininkus ir karius.

Savanorių respublikinio vadų mokymo centro vyr. specialistė vyr. ltn. Auksė Dauderienė, išlydėdama savanorius, vaišino puodeliu kavos, linkėjo gero darbo savo būriuose ir pažadėjo tolimesnę metodinę dalykinę paramą.

Eugenijus Jakimavičius

Snaiperis savanoris ltn. C. Bagdonas „ugnies pozicijoje".

Nuotr. **R. Bagdono**

P A D Ė K A

A.†A.

JONAS ŽIBUTIS

Mūsų mylimas Tėvas, Senelis, Brolis ir Dėdė mirė š.m. birželio 3 d. ir palaidotas birželio 6 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Širdingai dėkojame Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonui J. Kuzinskui už šv. Mišias, maldas koplyčioje ir kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems už atsilankymą koplyčioje ir pareikštą mums užuojautą; taip pat už aukas ir gėles. Ačiū Zarasiškių klubui už auką.

Nuoširdus ačiū karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui D. A. Petkui už patarnavimą.

Liūdi: **sūnus, duktė ir sesuo su šeimomis.**

Vyriausiam Lietuvių Evangelikų Reformatų Bažnyčios Kunigui

POVILUI DILIUI

mirus, nuoširdžiai reiškiame užuojautą velionio šeimai ir visiems tikėjimo broliams, sesėms tėvynėje ir išeivijoje.

Floridos lietuvių evangelikų kunigas dr. E. Gerulis
St. Petersburgo parapijos komiteto pirm.dr. I. Mačionienė

A.†A.

JADVYGAI GAUDUŠIENEI

mirus, jos seseris – MARIJĄ ABARAVIČIENĘ, JANINĄ GLIAUDELIENĘ, ALEKSANDRĄ ŠVARIENĘ – svainį JONĄ ŠVARĄ, brolienę TEKLĘ ŽUKIENĘ ir visą ABARAVIČIŲ, ŠVARŲ bei ŽUKŲ jaunimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Skorupskų ir Šadeikų šeimos

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapija Brighton Parke ruošia karnavalą, kuris tęsis 5 dienas: rugpjūčio 23-27 d., parapijos aikštėse. Bus įvairių žaidimų vaikams, suaugusiems ir net visiškai užaugusiems, taip pat geras maistas, laimėjimai ir įdomi programa, kurią sekmadienį, rugpjūčio 27 d., atliks „Lira" dainininkės. Jos dainuos lietuviškai, angliškai, ispaniškai ir lenkiškai. Visi parapijiečiai, buvusieji parapijiečiai ir plačioji visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti, nes parapijai labai reikia paramos. Klebonas kun. Anthony Puchenski sako, kad geriau surengti smagius pobūvius ir tuo būdu sutelkti lėšų parapijos reikalams, negu stovėti ištiesus ranką ir prašyti paramos.

JAV LB Švietimo tarybos ruošiamai mokytojų studijų savaitei jau užsiregistravo maždaug 100 asmenų. Savaitės metu, mokytojų pageidavimu, bus diskutuojamos ir kuriamos gairės lituanistinių mokyklų mokymo programų reformoms, atsižvelgiant į šių dienų poreikius. Šį svarbų darbo pagrindą praves doktorantė **Jūratė Krokytė-Stirbienė** iš Philadelphijos, dalyvaujant lituanistinių mokyklų mokytojoms, vedėjoms ir Švietimo tarybos nariams. Savaitė vyks Dainavoje rugp. 6-13 d.

Birželio-liepos mėn. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje buvo pakrikštyti šie kūdikiai: Elena Gretal Luote, Albertas Kazys Glavinskas ir Alexa Sofija Valavičiūtė.

Geriausias laikas galvoti apie vėsų rudenį yra per didžiuosius karščius, kurių gamta šiemet negaili Čikagai bei apylinkėms. O kai pradėsite galvoti apie rudenį, prisiminkite, kad spalio 15 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, ruošiama šauni madų paroda, pavadinta „Rudens simfonija". PLC renginių komitetas, kuriam sumaniai vadovauja Bronė Nainienė, parodos koordinatore pakvietė visuomenininkę Ireną Kriaučeliūnienę. Planuokite dalyvauti.

SĄJUNGIETĖS SUSIRINKS ČIKAGOJE

Amerikos Lietuvių R. K. Moterų sąjunga kas antri metai ruošia savo suvažiavimus — seimus. Praėjusis seimas įvyko Nekalto Prasidėjimo Marijos seserų vienuolyne, Putnam, CT. Šįmet, iš eilės jau 46-tasis, seimas bus Čikagoje. Praeitais metais sąjunga šventė 80-ties m. sukaktį. Reta anų laikų organizacija yra tiek daug metų išsilaikiusi. Sąjungietėms išsilaikyti padeda prisiderinimas prie laiko reikalavimų — jungiantis į bendrą šio meto lietuviškąjį judėjimą. Sąjunga per savo atstoves veikia Amerikos Lietuvių taryboje, Amerikos Lietuvių R.K. federacijoje, ir prisideda prie „Dainavos" stovyklos išlaikymo. Aukomis remia lietuvių religinę ir kultūrinę veiklą.

Seimas Čikagoje vyks rugpjūčio 17-20 d. Seimo dalyvės posėdžiaus, melsis ir skirs laiko pramogai. Atstovės bus apgyvendintos Hampton Hotel (Cicero Ave. prie Marquette Rd.). Rugpjūčio 17 d., ketvirtadienį — registracija viešbutyje, o 6 val. v. — susipažinimo vakarienė Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje (69th St. ir Washtenaw Ave.). Rugpjūčio 20 d., sekmadienį — 10 v.r., šv. Mišios Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, pusryčiai ir seimo uždarymas parapijos salėje. Tikime, kad plačiai suplanuota suvažiavimo programa bus tikrai įdomi, praturtinanti naujomis idėjomis ir įspūdžiais.

Seimo reikalais galima kreiptis į Angelą telefonu (312) 778-4542, vakarais. Seimo atstovių laukiama iš visų kuopų, artimų ir tolimų Amerikos vietovių. Tad iki malonaus susitikimo Čikagoje.

B. Motušienė

POPIETĖ SKIRTA MUZIKAI

Vyresniųjų centre, „Seklyčioje", liepos 19 dienos popietė buvo skirta muzikai ir šiek tiek poezijai.

Išradingoji programų vadovė Elena Sirutienė antrą valandą kreipėsi į gausią publiką ir pasidžiaugė, kad šiandien susilaukta daug svečių, kurie pirmąjį kartą lankosi „Seklyčioje". Pirmiausia ji pristatė savo gimines: tai jos duktė Liucija Dresden su dukraite iš Burbank, IL, tuomet brolis Henrikas Alilionis iš New Yorko, 2 pusbroliai Romualdas ir Henrikas Kosinskai iš Lietuvos, ir dar svečiai iš Californijos Lionė ir Stasys Labanauskai, Cilė Miniotienė ir Bronė Zinius.

Tada pristatė muziką solistą Algimantą Barniškį, kuris atliko pagrindinę programos dalį. Dar prieš jam pradedant, pakvietė poetą Apolinarą P. Bagdoną paskaityti eilėraščių iš savo naujosios poezijos knygos, parsivežtos iš Lietuvos. Jis paskaitė 3 eilėraščius: „Pabuskit tautos", „Laukimas" ir žemaitiškai „Pavasari gražus".

Solistas A. Barniškis su savo vargonėliais pasisakė dainuosiąs daugiau ar mažiau žinomas dainas, kurias su pasisekimu dainavęs įvairiuose lietuvių telkiniuose: Springfield, IL, Grand Rapids, MI, Kanadoje ir kitur. Turėjęs apie pusę šimto koncertų.

Pradėjo su mažiau žinoma, muziko Raudonikio sukurta daina — „Kur balti keliai". Antroji, kuriai žodžius parašė Just. Marcinkevičius, labai populiari — tai „Lietuva" (tai gražiai gražiai...). O toliau vis naujas, rečiau girdėtas dainas, apie Havajus, apie baltą rožę, apie Dubysą ir pagal užsakymą — „Kai aš turėjau kaime mergelę"; čia jau įsijungė beveik visi dalyviai.

Po to buvo trumpa pertrauka.

Ir vėl buvo pakviestas A. P. Bagdonas, kuris lyriškai nuotaikai sustiprinti perskaitė dar 2 eilėraščius: „Aš norėč", „Tos pėdos" (iš praeities prisiminimų).

Po to ir vėl A. Barniškis sugrįžo su retesnėmis dainomis: „Vaikystė" ir antra — skirta žemaičiams; ir pagaliau apie baltas ir raudonas rožes. Dainos nuskambėjo labai romantiškai. Ir paskutinė — versta iš latvių kalbos — „Prie gintaro jūros", susilaukė didžiausio pasisekimo.

Programų vadovė dėkojo visų vardu solistui už puikias dainas ir kvietė visus pietų. Be to, ji dar pranešė, kad rugpjūčio 3 d. organizuojama vyresniųjų iškyla į parką 15 mylių už Čikagos. Prašė registruotis jau dabar.

Pabaigai visus gerai nuteikė laimėjimų traukimas, kuriam vadovavo Onutė Lukienė ir Valentina Gudienė.

Taip įdomiai prabėgo dvi su puse valandos vėsioje „Seklyčioje" su įvairia, nenuobodžia programa.

Apol. P. Bagdonas

V. ZALATORIUS PASAKOJO APIE GYVENIMĄ LIETUVOJE

Jau daugiau negu trejus metus Lietuvoje dirbantis buvęs Cicero ir Berwyn miestelių gyventojas Vytautas Zalatorius, sugrįžęs į namus atšvęsti savo 64-jį gimtadienį ir susitikti su artimaisiais bei draugais, liepos 16 d. po lietuviškų šv. Mišių Šv. Antano parapijos bažnyčioje, pasidalino mintimis su tautiečiais apie savo patirtį tėvynėje.

V. Zalatorius, Northwestern un-te žurnalistiką baigęs, o vėliau Čikagos universitete gavęs magistro laipsnį politiniuose moksluose, gan blaiviai pažvelgė į šių dienų gyvenimą Lietuvoje. Kadangi nuo senų laikų jis yra rašęs apie Lietuvą „Vienybės" laikraštyje, o dabar dažnai spausdina „Naujakurio užrašus" „Akiračių" mėnraštyje, jo žurnalistinė patirtis ir įžvalgumas neginčijamas.

Kalbėtoją pristatė plačiai žinomas Cicero lietuvių bendruomenės ir kitų organizacijų veikėjas dr. Petras Kisielius, o jo klausėsi apie 40 į karštą buvusios mokyklos pastatą susirinkusiųjų tautiečių. V. Zalatorius pradėjo nuo politikos, pažymėdamas, kad bloga-gera ir juoda-balta tėvynėje neturi tokių pačių sąvokų kaip čia Amerikoje. Nors savivaldybių rinkimus laimėjo konservatoriai, tačiau jų ta pergalė teturi daugiau moralinį atspalvį. Dėl artėjančių rinkimų yra visokių nuomonių, nes konservatoriai tiki savo pergale, kadangi gyvenimo lygis labai nukritęs. Nemažiau rinkimams ruošiasi ir vidurinieji su V. Adamkumi, o taip pat ir kairieji su Šleževičiumi ir Brazausku.

Kalbėdamas apie ekonomiją, pažymėjo, kad per penkerius metus ji nepagerėjo. Daug žmonių teigia, kad komunistų laikais jie geriau gyvenę, negu dabar. „Šiuo metu Lietuvoje vyrauja automobilių kultas", — teigė jis, nors jo nuomone, jie ten nebūtini, nes per Lietuvą „beveik pėsčias gali pereiti". Lentynose daug visokių prekių, kaip bet kurioje Vakarų valstybėje. Tačiau tai išviršinis dalykas, nes apie 50% žmonių gyvena žemiau skurdo ribos, o apie 40% vos suveda galą su galu. Gerai gyvenančių tebėra 5-10%.

Kriminalistų Lietuvoje nėra tiek daug, kaip galėtų atrodyti. Jis nurodė dail. A. Ličkutės atvejį. Ji ilgoką laiką pas tėvus Čikagoje viešėjo ir čia jos niekas nejudino, bet grįžus Lietuvon komunistų laikais dar aerodrome prarado rankinuką. Jo nuomone, visame pasaulyje visko atsitinka, tačiau gal daugiau į akį ten lenda visokie reketininkai, kuriems prekybininkai turi mokėti duoklę.

Kultūrinėje sferoje, jo nuomone, po truputį atsigaunama, po labai pastebimo nukritimo tuoj po Nepriklausomybės atgavimo. Prie senos valdžios (komunistų) kultūra, nors ir su tam tikrais apribojimais — klestėjo, teigi jis. Dabar valstybė kultūrai neturi pinigų. Šiuo metu jau reikalai taisosi — teatruose, koncertuose jau daugėja žmonių, ypač smagu matyti jaunimą.

Jis kalbėjo ir apie Lietuvon gyventi grįžtančius, kurių nėra daug. Iš tokių, o taip pat ir Lietuvoje ilgesnį laiką viešinčiųjų jis suminėjo rašyt. Bradūną su žmona, Pabedinską, K. Šimkuvienę. Girdėjęs, kad ir V. Adamkus greitai grįš. Jis teigė, kad ten invalidai, senesnieji mūsų tautiečiai už 500 dol. mėnesiui galėtų gerai pragyventi. Yra gerantologijos centras, kuris už 450 dol. mėnesiui duoda ne tik kambarį, bet maistą ir medicininę priežiūrą.

Pranešėjo mintys sukėlė nemažai klausimų bei nuomonių. Diskusijose dalyvavo: P. Zailskas, M. Baukus, R. Vaitys, dr. P. Kisielius, K. Dočkus, A. Šatas, A. Bikulčienė.

Beje, reikia pasakyti, kad po lietuviškų pamaldų Šv. Antano parap. bažnyčioje kavai ir pokalbiams Cicero ir apylinkių lietuviai renkasi beveik kiekvieną sekmadienį. Ir tai, kaip atrodo, yra geras laiko praleidimas.

E. Šulaitis

Pedagoginis lituanistikos institutas šį pavasarį ruošė Lietuvių kultūros seminarą, kuriam vadovavo dr. Arvydas Žygas. Nuotraukoje — seminaro dalyvių grupelė (visi jie buvę Pedagoginio lit. instituto absolventai). Iš kairės: Sigitas Gudis, Renata Variakojytė, Jonas Variakojis, Jūratė Jankauskaitė ir dr. Audrius Polikaitis.

VIS TIEK BUVO SMAGU

Ką čia reiškia karštis (ar šaltis) tarp gerų draugų... Taip maždaug galima apibūdinti ir dienraščio „Draugo" gegužinę praėjusį sekmadienį, liepos 30 d. Po ankstesnių karščių šio mėnesio pradžioje, oro biuras ir miesto savivaldybės pareigūnai jau gerokai iš anksto pradėjo „gaikščioti" ir kitus bauginti, kad sekmadienio oro temperatūra bus pavojinga — geriau sėdėti namie, kojas į šalto vandens dubenį sumerkus, o apie ėjimą ar važiavimą kur nors — pamirškit!

Laimė, kad lietuviai ne tokie ištižėliai ir vis dėlto į „Draugo" gegužinę susirinko gausus būrys. Tiesa, gal kiek mažiau, kaip kitais metais, bet vis tiek įrodyta, kad „Draugas" nemažai turi draugų. Žmonės „gynėsi nuo karščio" visais įmanomais būdais, bet nuotaika buvo gera, gėrimai vėsūs, Arūno Augustaičio muzika „už širdies stverianti", o laimėjimų stalas viliojo lankytojus gausiais laimikiais. Kiek teko girdėti, net dėl pelno renginių komitetas nesiskundė...

Daug žmonių sunkiai darbavosi, kad gegužinė pavyktų. Jiems priklauso nuoširdžiausia padėka. Ypač džiugu, kad talkininkų tarpe — galima sakyti, pačių uoliausių talkininkų — buvo daug naujausių ateivių iš Lietuvos. Jų ir publikoje nemažai maišėsi. Vadinasi, „Draugas" ir jiems svarbus, o mums — jie!

Kaip buvo žadėta, 2 val. p.p. „Draugo" patalpose įvyko paminklinės lentos su Draugo fondo garbės narių pavardėmis atidengimas. Nenuilstantis darbuotojas, Draugo fondo direktorių tarybos pirm. Bronius Juodelis pakvietė Lietuvos gen. garbės konsulą Čikagoje Vaclovą Kleizą atlikti šią džiugią ceremoniją ir taip pat paberti gausiai susirinkusiems „Draugo" administracijos salėje keletą minčių. V. Kleiza paminėjo, kad šį sekmadienį lietuvių gyvenime buvo su svarbūs įvykiai: vienas tėvynėje, kitas — pas mus. Lietuvoje su nepaprastomis iškilmėmis prasidėjo V sporto žaidynės, o užsienio lietuvių vienintelis dienraštis įamžino savo dosniųjų geradarių pavardes bronzos lentoje (iš tikrųjų lenta ne bronzinė, o labai meniškai padaryta iš medžio Leopoldo Kupcikevičiaus ir Antano Levano nagingų rankų; bronzinės tik plokštelės su garbės narių pavardėmis). Konsulas priminė, ką pakartojo ir kiti kalbėtojai, kad [illegible] daug tuščių vietų lentoje, [illegible] daug daugiau garbės narių reikėtų surinkti. Pakviesti Br. Juodelio, žodį tarė „Draugo" moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC, dienraščio vyriausia redaktorė ir marijonų provincijolas kun. Donald Petraitis, MIC, tačiau „momento žmogus" buvo Bronius Juodelis, kurio iniciatyva ir ta įspūdinga lenta atsirado ant sienos. Jis paskaitė Draugo fondo garbės narių pavardes, kviesdamas kiekvieną, esantį publikoje, ateiti į priekį. „Draugo" redakcijos d[illegible] [illegible]otoja Dalia Sokienė ir DF direktorių tarybos narys Jurgis Riškus kiekvienam įteikė po gėlę. Pasidžiaugta, kad jau šiuo metu yra 76 garbės nariai, įstojęs į Draugo fondą su 1,000 dol. ar didesne suma. Visiems — esantiems ir negalėjusiems iškilmėse dalyvauti — DF garbės nariams dar kartą padėkota ir paplota, raginant kitus pasekti šių dosnių DF narių pavyzdžiu.

Gegužinė (gal reikėtų sakyti — liepinė?) tęsėsi dar ilgokai, nes iš kažkur pūstelėjo gaivus vėjas, pailgėjo vėsūs medžių šešėliai, o muzika buvo tokia, kad, rodos, ir kėdės tuoj pradės šokti, jei nuo jų pakils sėdėjusieji... Kas planavo dalyvauti gegužinėje, bet dėl karščių sudvejojo, nenusiminkite, savo „Draugo" draugais dar bus progų pabūti: rugsėjo mėn. ruošiamas „spaudos pokylis" Martinique salėje, o spalio mėn. — „jaunųjų talentų popietė" Jaunimo centre. Tikimės, kad oras jau bus atvėsęs ir visi tikrai galėsime pasimatyti tuose renginiuose.

D.B.

Lituanistikos tyrimų ir studijų centre, veikiančiame Jaunimo centre Čikagoje ir vadovaujamam pirm. prof. dr. Jono Račkausko, nuolat darbuojasi iš Lietuvos atvykę mokslininkai, rinkdami medžiagą savo moksliniams darbams, padėdami tvarkyti gausius Tyrimų centro archyvus. Čia tokių darbuotojų būrelis prieš dviem grįžtant į tėvynę liepos pabaigoje. Sėdi iš kairės: mokslinių knygų redaktorė Jonė Liandzbergienė ir bibliotekininkė Dalia Pečiulienė; stovi: archyvų konsultantė Dalia Rakauskienė, knygotyrininkas Remigijus Misiūnas ir muziejininkė-istorikė Skirmantė Jakštaitė.

x **„Židinio" pamaldos:** rožinis ir šv. Mišios, penktadienį, **rugpjūčio 4 d., 7 val. vakaro,** Švč. Marijos Snieginės šventės išvakarėse, Jėzuitų koplyčioje prie Jaunimo centro, Čikagoje. Nuoširdžiai kviečiame.

(sk)

x **Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą** ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: **T. Lesniauskienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.**

(sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiame ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

x ***TRANSPAK praneša:*** „Dabartinėje Lietuvos teritorijoje žmonių gyvenimo pėdsakų randama tuoj po paskutinio ledyno pasitraukimo iš Europos, t.y. 20,000 metų pr. Kr.".

Siuntiniai ir **komercinės** siuntos į **Lietuvą.** Maisto siuntiniai. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, Il 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **Dr. Mindaugas Vygantas:** atsiuntė **$240** „Saulutei", Lietuvos vaikų globos būreliui, savo vaikų — Vaivos, Gyčio, Mariaus ir Ryto vardu, metams paremti Mažeikių rajonų našlaitę, kurią ir jos broliuką augina jos krikšto tėvai, turintys tris savo vaikučius. Labai ačiū! **„Saulutė", 419 Weidner Rd.; Buffalo Grove, IL 60089.**

(sk)

x **Maironio Lituanistinė mokykla** Lemonte ieško sekretorės, kuri tvarkytų visus mokyklos raštinės reikalus ir galėtų atspausdinti mokytojų paruoštus darbus. Reikia mokėti mašinėle rašyti ir kompiuteriu naudotis. Valandos mokslo metų šeštadieniais nuo 8:30 v. ryto iki 1:30 v. p.p., taip pat gali būti darbų, kuriuos reikia savaitės bėgyje atlikti. Susidomėję prašome kreiptis pas **Marių Kasniūną, vakarais (708) 403-4988.**

(sk)

x **Siuntiniai į Lietuvą** laivu per **TRANSPAK.** Skubiems siuntiniams — AIR CARGO. **Maisto siuntiniai** nuo **$29** iki **$98.** Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai $39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už $98. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

Neseniai atvykusių iš Lietuvos mūsų tautiečių grupė, š.m. liepos 9 d. susirinkusi posėdžiui, A. Kezio galerijoje, Stickney, IL. Posėdyje dalyvavo Lemonto LB apylinkės pirm. Gediminas Kazėnas. Dalyviai nusprendė sudaryti savo LB vienetą ir įsijungti į JAV LB organizaciją.

Nuotr. **Jono Tamulaičio**